Kooste
varhaiskasvatuksen
musiikillisista projekteista
2023

Musiikillinen ilmaisu varhaiskasvatuksessa -koulutus

LAU
REA

OPETUSHALLITUS RAHOITTAA HANKETTA

Hämmästyttävät aivot

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Meidän eskariryhmä näytti olevan vahvasti itsesäätelytaitojen harjoittelun tarpeessa. Pohdiskeltiin aikuisten kesken, mistä lähteä liikkeelle... Tutustuttiin yhdessä kirjaan *Näin tuet lapsen itsesäätelyä. Hyvinvoinnin pedagogiikka varhaiskasvatuksessa.* (Taina Sainio, Riika Pajulahti, Nina Sajaniemi) Materiaali oli inspiroiva ja päätettiin tällä kertaa aikuisten toimesta käynnistää projekti, missä aivojen toiminta tulee lapsille tutuksi muun muassa hauskoihin hahmoihin superkoira Manteliin, kirjastonhoitaja Turso-norsuun ja professori Pöllöön tutustuessaan. Mukana oli myös lapsille tuttu vahvuusvaris, tällä kertaa siis tarkkailun alla erityisesti itsesäätelytaidot :).

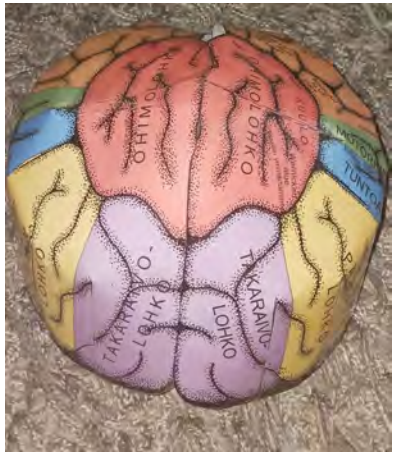

Kuva: Ave Allandi, aivomyssyn malli löytyy osoitteesta https://ellenjmchenry.com/brain-hemisphere-hat/

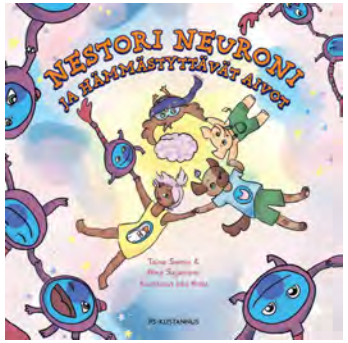

Kuva: https://www.ps-kustannus.fi/isot_tuotekuvat/8616.jpg

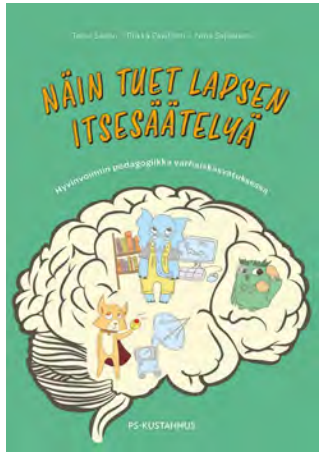

Kuva: https://www.ps-kustannus.fi/isot_tuotekuvat/8043.jpg

Me tehtiin tämä: Aivoihin tutustumista aloitettiin kirjan *Nestori Neuroni ja hämmästyttävät aivot* (Taina Sainio, Nina Sajaniemi ja Inka Niska) avulla dialogisen lukemisen keinoin. Arjen tilanteissa käytettiin aina mahdollisuuksien mukaan esimerkkejä kirjasta (hahmojen toiminta, käyttäytyminen ym.). Itsesäätelytaidot vahvuutena olivat käsittelyssä eri tavoin. Lasten kanssa pohdiskeltiin, mikä on kullekin paras tapa rauhoittua. Tehtiin jokaiselle oma kuvataulu rauhoittumisen keinoista, mitä saa ajan mittaan tarpeen mukaan muokata. Kirjasta *Näin tuet lapsen itsesäätelyä* löytyi paljon erilaisia harjoituksia, mitä hyödynnettiin toiminnassamme. Parasta oli kuitenkin heittäytyminen ja lasten ideoihin tarttuminen. Esimerkiksi syntyi pienryhmätoiminnassa spontaanisti leikki, missä ilmaisimme leikkivarjon avulla professori Pöllön siipien rauhallisia liikkeitä sekä superkoira Mantelin “taistele ja pakene”myrskyistä tunnelma. Aivotoiminnan lisäksi tutustuttiin myös niiden ulkonäköön kuvien ja videoiden sekä aivomyssyn avulla. Lapset muotoilivat muovailuvahasta aivojen pienoismallin.

Näin musiikki oli mukana: Leikittiin tauko leikkiä, missä tauon aikana tehtiin yhdessä sovittuja/keksittyjä aivo hahmojen liikkeitä; kuunneltiin surullista ja iloista musiikkia ja maalailtiin sitä; liikuttiin musiikin mukaan ja jaettiin keskenään musiikin kuuntelusta heränneitä tunteita/ajatuksia; tuotettiin soittimilla äänimaisemia erilaisiin tunnetiloihin; laulettiin, soitettiin yhdessä ja liikuttiin samassa rytmissä; tehtiin aivojumppaa esim. arvaamalla, mikä soitin soi jne.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Tutustuttiin aivojen toimintaan; pohdiskeltiin lasten kanssa millaisia mahdollisuuksia meillä on vaikuttaa omaan fyysiseen terveyteensä ja mielen hyvinvointiin; harjoiteltiin toisten huomioon ottamista ja yhdessä toimimista sekä tunteiden tunnistamista ja hallintaa sekä opittiin ja harjoiteltiin erilaisia rauhoittumisen keinoja; harjoiteltiin tulkitsemaan ja kertomaan ajatuksiaan musiikillisista ja kuvallisista viesteistä sekä ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisten harjoitusten, tarinoiden ja leikin avulla; työstettiin lasten mielikuvituksesta nousevia tai heidän kokemiaan ja havaitsemiaan asioita yhdessä ilmaisun keinoin.

Kasvattajan motto projektista: Yhdessä oppiminen on innostava ja heittäytyminen kannattaa!

Ötökköjen maailma

Tekijä: Anniina Antikainen

Me innostuttiin tästä: Ryhmän lapset 3-5-vuotiaat ovat olleet erityisen kiinnostuneita erilaisista pienistä ötököistä. Ötökät ovat kiinnostaneet ryhmän lapsia pitkään ja niiden etsiminen on ollut mieleistä puuhaa lapsille niin pitkään kuin se vaan on mahdollista. Niitä on etsitty innolla ulkona. Tästä lähti idea ötökkä-projektille.

Kuva: Anniina Antikainen

Me tehtiin tämä: Projektin aikana on ulkona ihmetelty erilaisia ötököitä, joita päiväkodin pihalta on löytynyt. Projektin aikana on askarreltu omat hämähäkit, ötököiden jalkoja on laskettu, olemme liikkuneet kuin ötökät ja ötököiden niiden värejä on ihmetelty, keskusteltu kuinka ötököitä kohdellaan. Leikimme ötökkätutkijoita muovisilla ötököillä ja tutkimusvälineillä.

Näin musiikki oli mukana: Projektin aikana olemme kuunnelleet erilaisia ötökkä-aiheisia lauluja, niiden tahtiin on tanssittu ja liikuttu kuin ötökät. Tuttua laulua on harjoiteltu rytmittelemään uudella tavalla. Soittimien avulla on lapset ovat keksineet miltä eri ötökät kuulostavat.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Opimme havainnoimaan pieniä olentoja ympäristössämme sekä opimme kunnioittamaan niitä; niitä ei saa satuttaa tai kiusata, ne vapautetaan takaisin luontoon. Soittimien kanssa lapset innostuivat olemaan luovia ja keksimään erilaisia mahdollisia ötököiden ääniä.

Kasvattajan motto projektista: Lasten innostus ja kiinnostus mahdollistaa monenlaisen oppimisen.

Ella etsii valoa: tarina- ja lauluhetki

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Luimme 5-6-vuotiaiden lasten kanssa syksyllä pienryhmittäin kirjan Ella etsii valoa (Lucy Fleming). Totesimme, että kirjan tarina toimisi hyvänä pohjana marraskuun salihetkelle, jonka jokainen ryhmä järjestää vuorotellen päiväkodin muille ryhmille.

Salihetken aiheeksi olimme suunnitelleet pimeyttä ja valoa.

Kuva: Pixabay

Me tehtiin tämä: Kirjan tarina toimi hyvänä pohjana esitykselle, jota lähdettiin suunnittelemaan. Jokaisen lapsen tuli osallistua esitykseen jollain tavalla ja aluksi lapset saivat kertoa, minkä tehtävän he itselleen haluaisivat. Tehtäviä olivat mm. esityksen roolit, soittimien soittajat, varjoteatterin esittäjät, valolla leikkijät sekä runonlausujat/laulajat. Lisäksi kaikki lapset osallistuivat yhteisesti lauluihin sekä runonlausuntaan.

Näin musiikki oli mukana: Lapset saivat ehdottaa lauluja aiheesta valo ja ystävyys. Ehdotusten pohjalta ja tarinaan sopien päädyimme kappaleisiin Tuiki tuiki tähtönen, Valonsäde sekä Tule ystäväksi näin. Nämä olivat osin tuttuja laululeikkejä jo syksyn ajalta ja siis helposti harjoiteltavia esitystä varten. Laulut laulettiin yhdessä sopivissa kohdissa esityksen aikana. Yleisö sai osallistua mukaan laululeikkeihin. Esitykseen kuului myös muutama soittaja (ksylofoni, triangeli), jotka soitollansa loivat tunnelmaa tarinan eri kohdissa.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Lapset saivat esiintymiskokemusta ja -rohkeutta esiintyessään päiväkodin muille lapsille. Ryhmätyötaitoja harjoiteltiin neuvoteltaessa rooleista sekä esityksen harjoittelun aikana.

Kasvattajan motto projektista: Jokainen osallistuu omalla tavallaan!

Hei, me laulupiirretään Siili Severin kanssa!

Tekijä: Saija

Me innostuttiin tästä: Musasalkun lasten suosikiksi muotoutui Siili pehmo ja Siinan taikaradion kappale Siili Severistä rytmityksineen. Aiemmin jo olimme tutustuneet hieman laulupiirtämiseen ja tähän projektiin se sopi mainiosti 15, ikähaarukaltaan 2-5vuotiaan lasten vuorohoidon ryhmässä.

Kuva: Saija

Me tehtiin tämä: Kaikki alkoi Siili Severistä ja laulun kehorytmittelyistä. Sitten tutustuimme siilin ulkomuotoon laulupiirtäen siilejä laulunsanojen mukaan. Tämän jälkeen piirsimme yhdessä vahaliiduilla isolle lattiapaperille isoa polkua, samalla laulaen ja pysähdellen piirtämään polun varrelle “mitä siellä näen” -kohdassa yhden asian, mitä Siili Severi näki. Näistä tuotoksista teimme taidenäyttelyn ryhmän seinälle myös vanhemmille nähtäväksi. Tunnekasvatus oli ryhmässämme ajankohtaista ja lapset innostuivatkin itse pohtimaan, tulikohan siili iloiseksi, kun löysi pupun kaveriksi tai jännittikö sitä, kun se näki salaman. Niinpä keräsimme leluista piirretyt asiat ((liukumäki, vuori kankaasta, tyttö, pupu ym) ja teimme niistä visuaalisen polun laulaen ja soittaen erilaisia tunnetiloja ja äänimaisemia.

Näin musiikki oli mukana: Siinan Taikaradion Siili Severi-laulua laulettiin ja rytmiteltiin kehosoittimin viikottain. Visuaalisena ilmaisuna ja eri ikäisten lasten ryhmätyönä laulaen, lorutellen, tarkasti ohjeita kuunnellen ja mielikuvitusta käyttäen kirjasta Hei, me laulupiirretään Polkua pitkin Siili ja Aurinko -kappaleet piirtäen. Lopuksi piirrosten tuotoksien ääni-ja tunnemaailmaa soitettiin myös erilaisin soittimin mm. ukkosen ja jännityksen tunnetta merirummulla, polkua pitkin kulkemista kapuloilla, liukumäen laskua quirolla ja samalla tutustuimme myös muihin ryhmämme soittimiin. Myös dynamiikalla oli tässä osansa, koska osana tunnekasvatusta pohdittiin ja soitettiin esimerkiksi miltä siilistä tuntui tavatessaan ystävän, noustessaan vuorelle tai nähdessään ruskean auringon.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Vuorovaikutus-ja yhteistyötaitoja, kuullun ymmärtäminen ja tarkkaavaisuus, rytmi ja visuaalisuus, mielikuvitus ja luova ilmaisu.

Kasvattajan motto projektista: Yhteisöllisyys lisääntyy myös pienistä, erilaisista projekteista yhteisen teeman ympärillä :)

Loves superbesvärliga bajskorv

Tekijä: Annika Forssen

Me innostuttiin tästä: Min smågrupp i oktober var Nyckelpigorna. Vi jobbade med barnens favoritbok ”Loves superbesvärliga bajskorv som inte ville komma ut.

Kuvat: Annika

Me tehtiin tämä:

Näin musiikki oli mukana: Bokens händelser blev en sångpotpuri med en kort sångdel, massageramsa med melodi, vi sjöng och rörde på oss till rörelsesången ” hoppa runt i ring”rappdel med olika grönsaker och frukt / rappdel med tecken för ” vänta på din tur”. I sångstunden spelade barnen på en tom vichyburk, sjöng och masserade sin egen mage, vi hoppade på former gav rytmen med hushållspapperrullar till fiber rapen. Barnen fick göra figurer i ett rum med lugn musik och en stjärnprojektor.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: I hela projektet övade vi samarbete, allt som är bra för att må bra, ha roligt tillsammans, rytma,språk text med melodi blir bättre i barnens minne än enbart text och tecken.

Kasvattajan motto projektista: Vi hade roligt tillsammans, härligt som pedagog att se hur ”försiktiga” barn kunde slå loss.

Pöytäteatteri

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Luin muutaman tarinan viskareille, 5 vuotiaille, ja he valitsivat tarinan ja päättivät tehdä siitä pöytäteatteri-esityksen. Tarinassa esiintyvät noidat ja susi herättivät lasten mielenkiinnon. Tarina oli joidenkin mielestä vähän jännittävä ja hauskuutta tarinaan toi loihdittu, puhuva makkara.

Kuva: N.N.

Me tehtiin tämä: Lapset keksivät ensin tarinaan jatko-osan. Mitä tapahtui kun loihdittu susi muuttui kreiviksi? Jokaisen esittämä ideaa mahdutettiin tarinaan, aikuinen toimi kirjurina. Tämän jälkeen mietimme millainen esitys pohja olisi ja mitä siihen tarvittaisiin ja mistä materiaalia hankittiin. Noitien taloihin lähdimme hakemaan materiaalin lähimetsästä. Muuta materiaalia etsimme kaappien kätköistä. Keppien etsimisen teki haasteelliseksi niille etukäteen annettu koko. Joten mittailimme ja vertailimme metsässä keppejä toisiinsa. Pohdimme muidenkin materiaalien käyttöä: tarvitaanko kiviä? Onko kävyille tai maasta löytyneelle tuohelle käyttöä ja missä sitä käytetään? Kertasimme samalla mitä jokaisen oikeudet tarkoittavat, kun kerätään materiaalia metsästä. Metsään kuuluvista äänistä, pohdimme mitkä äänistä ei kuulu luontoon. Lähellä kulki tie ja läheiseltä rakennustyömaalta kuului työkoneiden ääniä. Askarrellessamme teatteri pohjaa, keskustelimme tarinasta ja siinä tapahtuvista asioista. Mitkä asioista olivat totta ja mitkä tarua. Voiko jotkut tapahtumat tapahtua oikeasti?

Näin musiikki oli mukana: Projektin edetessä joidenkin äänien tuottaminen oli helppoa ja soittimista lähtevät äänet kuulostivat siltä kuin pitikin. Esim. hiekkatiellä kävelyn äänen sai helposti rytmimunalla, mutta veden ääntä lapset miettivät kauan. Lapset kokeilivat monia soittimia ja itse tehtyjä ääniä, kunnes vahingossa tuotettu ääni metallisella ksylofonilla sai lasten hyväksynnän. Tahdin sovittelua kävelyn mukaisetsi etsittiin ihan kävelemällä ja kallistelemalla rytmimunaa jalkojen liikkumisen tahtiin. Äänimaailman sovittaminen tarinan kulkuun on vielä työn alla.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Harjoittelimme yhteistyö- ja kaveritaitoja. Opettelimme kuuntelemaan muita, eikä ole väärää tai oikeaa tarinaa. Kun hiljainen lapsi sai sanansa kuuluville, hän innostui työstämään työtä oman ehdotuksen tiimoilta. Hän odottaa myös esittämistä muulle ryhmälle. Aikuinen oppi olemaan taka-alalla ja avustamaan lapsia toteuttamaan ideoitaan.
Kasvattajan motto projektista: Anna lapsen äänen näkyä. (Usein aikuisen jälki näkyy monessa lapsen ”tekemässä” työssä.

Kroko

Tekijä: Piia Haimi

Me innostuttiin tästä: Ryhmäni 2-4 vuotiaat lapset leikkivät ulkona usein hippaa, jossa hippana oli krokotiili. Ajan saatossa krokotiili alkoi näkymään yhä useammin lasten erilaisissa leikeissä ja puheissa ja ajoittain myös aikuinen oli krokotiili, jota juostiin karkuun ja jota oli hauska ”syöttää” kaikella omituisella.

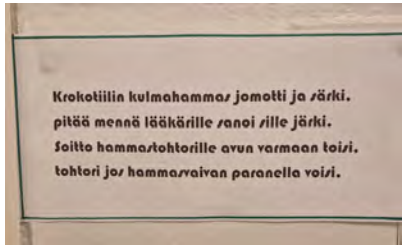

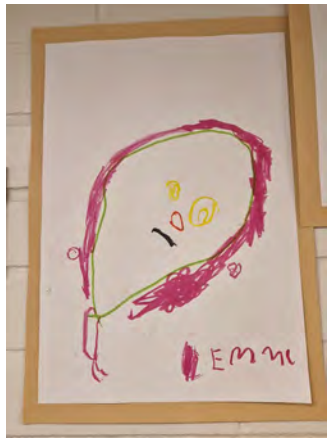

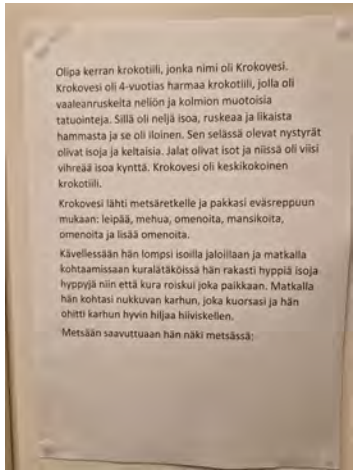

Kuva: Itse otetut kuvat ryhmämme seinältä. Lasten töitä.

Me tehtiin tämä: Kun krokotiili alkoi entistä enemmän näkymään ja kuulumaan lasten leikeissä, päätimme kasvattajien kesken, että teemme tästä pienen projektin. Ensin aloimme lasten kanssa pohtimaan, että millainen se krokotiili on ja miltä se näyttää. Tässä käytimme draamallista tarinan kerrontaa, jossa krokotiili ensin piirrettiin lasten ideoiden mukaan ja sitten krokotiili lähti metsäretkelle ja lapset saivat piirtää yhteisesti isolle paperille mitä krokotiili metsässä näki.
Kun ensin olimme miettineet miltä krokotiili näyttää, niin sitten mietimme, että miltä me itse näytämme ja voisimme krokotiilille piirtää kuvat itsestämme. Tämä tehtiin parityönä, jossa lapset ottivat toisistaan kuvan tabletilla ja piirsivät otetun kuvan mukaan itsensä paperille.
Lapset saivat myös jokainen itse tehdä oman näkemyksensä krokotiilista painamalla kämmenensä kuvan vihreällä maalilla ja lisäämällä krokolle hampaat, samalla loruteltiin Krokotiilin kulmahammas-lorua.
Näin musiikki oli mukana: Musiikki oli mukana projektissa enimmäkseen draamallisessa tarinan kerronnassa. Tarinan kerronta alkoi ”Pikku pupu-nukkuu”-laululla joka muutettiin ”Pikku kroko nukkuu”-muotoon. Mietimme myös millainen ääni krokolla on, kun piirsimme krokoa paperille. Tarinan luomisessa käytimme kehoääniä metsäretkelle siirtymisessä. Muissa projektin osissa loruttelimme lapsille Krokotiilin kulmahammas lorua. Toki lapset ääntelivät leikeissä itse eri tavoin riippuen siitä minkä kokoisia ja minkälaisia krokotiileja olivat.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Ryhmäni lapset ovat vielä pieniä, joten erityisesti harjoittelimme sitä, että keskitymme tuokioiden tekemiseen ja annamme kaikille mahdollisuuden sanoa oma näkemys krokotiilin ulkonäöstä, eikä aina se oma näkemys ole se ainoa oikea. Eli harjoittelimme kaverin huomioimista. Opimme ettei projektin tarvitse olla iso ja hallitseva osa arkeamme, vaan pieniä tuokioita voi pitää silloin tällöin, kun projektin aihe krokotiili on aktiivisesti jo läsnä lasten leikeissä ja se on syntynyt myös heiltä.

Kasvattajan motto projektista: Tuntosarvet herkillä lasten leikeissä, silloin voi syntyä jotain maagista.

Siili Severi

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Meillä oli tarve löytää lapsiryhmän ryhmäytymiseen ja yhteisten toimintatapojen juurruttamiseen jotakin lapsiin vetoavaa. Ja pienenä toiveena oli myös, että löytyisi hahmo, joka iskisi myös lasten mielikuvitukseen ja ylläpitäisi yhteistä tarinaa ryhmässä. Näin meille muutti Siili Severi. Lapset ottivat siili-käsinuken omakseen.

Kuva: N.N.

Me tehtiin tämä: Siili Severi opetti lapsille hyviä kaveritaitoja, kyseli päivittäin fiilismittarilla ”mikä fiilis, miltä sinusta tuntuu”, lapset laativat siilin kanssa yhteisiä pelisääntöjä meidän ryhmälle. Severi oli mukana metsäretkillä, joilla tehtiin tehtäviä, luettiin kirjoja, laulettiin ja soitettiin sekä tutkittiin luontoa. Varsinainen koukku toiminnan muuntamisessa tarinalliseksi oli kun Severi ilmestyi aamupiirille kruunu päässä eikä yhtään muistanut, mistä oli kruunun löytänyt. Lasten ideoiden pohjalta tutustuimme myös Prinsessa Sofiaan, jonka hukkaaman kruunun Severi oli löytänyt. Sofian aarrearkkukin löytyi yllättäen metsästä. Prinsessaa auttaakseen lapset piirsivät aarrekarttoja, jotta Sofia löytäisi aarrearkkunsa luo.
Näin musiikki oli mukana: Kuuntelemista, laulamista, kehorytmejä, soittamista, laulupiirtämistä, musiikkiliikuntaa, tanssia, äänimaisemia.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Itseilmaisua, toisten kuuntelemista, ryhmässä toimisen taitoja, kaveri- ja tunnetaitoja, ongelmanratkaisua, yhteistoimintaa. Musiikin osalta erityisesti kehorytmit sekä liikkuminen musiikin mukaan nousivat lasten suosikeiksi (hidas-nopea, korkea-matala). Äänimaailman tekeminen opetti paitsi ipadin sanelimen käyttöä, myös oman vuoron odottamista ja tilanteeseen sopivaa äänen käyttöä. Ryhmässä koettiin paljon yhteistä iloa ja meidän tapa toimia yhdessä vahvistui.
Kasvattajan motto projektista: Anna mielikuvituksen viedä ja luota lapsiin!

Kulkuneuvo-projekti

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Syyskuun alussa vietettiin valtakunnallista Liikenneturvallisuusviikkoa ja 2-5-vuotiaiden ryhmässämme innostuttiin ja kiinnostuttiin eri kulkuneuvoista, joten päätimme lähteä tutustumaan kulkuneuvoihin syvemmin.

Kuva: N.N.

Me tehtiin tämä: Tutustuimme kulkuneuvoihin eri tavoin ja vasun tavoitteita monipuolisesti hyödyntäen. Kulkuneuvoihin tutustuttiin mm. kirjojen, liikunnan ja kädentaitojen kautta. Lisäksi ryhmässä on projektin aikana laulettu paljon kulkuneuvoaiheisia lauluja ja liitetty kulkuneuvoja leikkeihin. Projektin aikana tutustuttiin myös kulkuneuvojen ääniin ja kokeiltiin tuottaa ääniä itse.

Näin musiikki oli mukana: Projektissa oli vahvasti mukana kulkuneuvoaiheiset laulut ja musisointi. Kulkuneuvojen ympäristöjä kuvitettiin musiikkipiirtämällä. Lisäksi tutustuttiin kulkuneuvojen ääniin sekä tuotettiin ääniä itse. Kulkuneuvoaiheisiin kirjoihin liitettiin kulkuneuvojen ääniä itse tuottaen.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Projektin aikana harjoiteltiin erityisesti kulkuneuvoihin tutustumista sekä laajentamaan tietämystä eri kulkuneuvoista. Näitä harjoiteltiin monin eri menetelmin ja keinoin vasun oppimistavoitteita mukaillen. Projektin aikana opittiin, että uusia asioita voi oppia todella monin eri tavoin ja miten musiikki auttaakaan muistamaan uusia asioita.

Kasvattajan motto projektista: Into ja innostus on tarttuvaa!

Kevätjuhlat metsässä

Me innostuttiin tästä: Esa Lamposen rytmittelyistä ja lauluista, Petri Sämpin kuvionuottiopeista ja Heli Raatikaisen & Minna Hakalan kuvismuskarin konseptista

Me tehtiin tämä: Toukokuu. Lapsiryhmä, josta suurin osa on pitänyt yhtä 1-vuotiaasta saakka, on siirtymässä toiseen rakennukseen, toisten aikuisten luotsattaviksi. Minkälainen siirtymäriitti luotaisiin? Iloon keskittyen, vaikka ope on monesti puhjeta haikeudesta kyyneliin. Lentoonhan ihanat, taitavat viskarit olisi päästettävä…
Pidetään kevätjuhlat, metsässä. Oiva kohta antaa lasten loistaa ja saatella heidät sitten matkaan kohti uusia seikkailuja. Tehdään juhlat metsään, soitetaan ja lauletaan, annetaan lasten ideoida oman näköisensä juhlat ja myös kuljettaa juonta/juontaa juhlat itse. Perheet ovat mukana. He muistavat ehkä, kuinka yksivuotiaat kokoontuivat samalla metsäaukiolla ja nyt he ovat yhä samoja persoonia, mutta monta vuotta vanhempia ja monin tavoin valmiimpia suureen maailmaan.

Näin musiikki oli mukana: Olemme Luonnossa kotonaan ryhmä, viettäneet ulkoilmaelämää rannoilla ja metsissä monta vuotta. Ryhmän viimeiset yhteiset viikot viskarissa olivat musiikin siivittämiä. Rummutimme rytmejä käsin & jaloin, kynin, kapuloin, kupeilla, pakasterasia rummuilla. Rytmien opettelu sekä maadoitti meitä tähän hetkeen, auttoi keskittymään ja unohtamaan jännityksen että vahvisti yhteenkuuluvuutta ja lentoonlähdön tunnelmia, toimi mahtipontisuutta nostattavana siltana, kun kaikki yhdessä rummutimme vaikka Peikkorumpujamme ja opettelimme kuvanuottien logiikkaa punaisilla ja sinisillä rytmi-koodeilla. Opettelimme/Lauloimme vielä toukokuussakin uusia lauluja. Lamposen biiseistä löytyi tarjottimella monta meille sopivaa, helposti opittavaa ja silti jonkin koukun sisältävää, niin että suurimmasta osasta lapsia ne eivät olleet liian lällyjä. *”Leevi leppäkerttu, istui lehdellä. Leevi leppäkerttu, tahtoi lennellä”…*
Tanssimme koreokrafioita ja vapaampaa ilmaisua. Sisällä ja ulkona. Yhdistimme musiikkiin piirtämistä ja maalaamista, kehitimme yhdessä tarinoita ja mielikuvia. Valmistimme koristeita ja lavasteita. Kuuntelimme monen tyyppisiä teoksia, vaikka juhliin valittiinkin vain maistiaisia musiikin ihmeellisestä maailmasta.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Yhdessä tekemistä, toinen toisiimme luottamista ja tukeutumistakin, keskittymistä, heittäytymistä, luovuutta, mielikuvittelua, soveltamista ja jännityksen voittamista. (Pieni jännitys on hyvästä, muttei esiintymistä tarvitse pelätä vaan on lupa nauttia yhdessä harjoitellun tarjoilemisesta toisillekin.)
Lapset saivat kokemuksia kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta, näkemystensä arvostamisesta. He saivat olla juhlassa omia suloisia itsejään, kaikkien tapa olla mukana oli riittävä ja oikea. Mikrofoonit (parilla kympillä marketista) olivat hitti, soittimien ja jumpparadan lisäksi. Lähes kaikki halusivat juontaa jotakin ja keksimme, että kaksi lasta voi aina vuorollaan myös laulaa mikrofoniin, vaikkei niitä jokaisen käteen yhtä aikaa riittäisikään.

Kasvattajan motto projektista: Musisoiva varhaiskasvatus on lahja lapselle, hänen läheisilleen ja lisää myös omaa työhyvinvointia. Jokaisena päivänä voi laulaa, soittaa, taputtaa, kuunnella, tanssia, lorutella, rytmitellä, hytkytellä, ja/tai jammailla ja rallatella jotakin, vaikka kuinka kaoottinenkin tai ei suunnitelman mukainen tai epä-ideaali päivä olisikin.
Kuvassa juna-aseman kaariportti, josta lapset letka-junana kulkivat juhlan päätteksi, eskariin: *”Juna tuolla kiirehtää, missä on sen määränpää? Kohta junan pilli soi, asemalle päästä voi. Tuut, tuut, tuut, tuut juna jyskyttää. Tuut, tuut, tuut, tuut asemalle jää.”*

Tekijä ja kuva: N.N.

Leevi Leppäkerttu

Tekijä: Tiina Jokelainen

Me innostuttiin tästä: Esa Lamposen Leevi Leppäkerttu laulun/ musiikin tueksi monikansalliseen eskari ryhmäämme muutti Leevi leppäkerttu- käsinukke. Leevi on ollut tukena ja auttamassa siirtymätilanteissa, ongelmien ratkaisuissa sekä vahvistamassa kaveritaitoja ja ryhmäytymistä. Kielen oppimisen tukena monissa luovissa tuokioissa.

Kuva: Tiina Jokelainen

Me tehtiin tämä: Leevin muuttaessa ryhmäämme yksinäisenä, askartelivat lapset hänelle omat leppäkertut pienryhmissä. Samalla tutustuttiin materiaaleihin, väreihin, muotoihin, laskettiin pilkkuja jne. Leppäkertut laitettiin päiväkodin käytävän seinälle ja kirjoitettiin leppäkerttu eri kielillä. Keräsimme myös kiviä ulkoa ja maalasimme niistä leppäkerttuja, jotka ovat mukana esim. pöytäteatteri esityksissä.

Näin musiikki oli mukana: Leevi leppäkerttu -laulu soi taustalla aina askartelutuokioissa ja värityskuvien/ piirtämisten/ maalaamisten tekemisissä. Kappaletta laulamme paljon ja kokeilimme myös laulaa eri kielillä laulua. Musiikki tuokioilla lapset tutustuivat soittimiin sekä soittavat taustalla rytmimunilla ja kapuloilla. Värinuottien avulla muutama lapsi on harjoitellut pianosäestystä kappaleeseen. Tanssi ja liike on myös mukana musiikissa.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Ryhmäytymistä ja keskittymistä ensin pien ryhmissä, kaveritaitojen vahvistamista ja erilaisuuden huomioimista, tunnetaitoja, musiikin kuuntelua, laulua, rytmitystä, soittoa, leikkiä, liikettä, ajattelua, ilmaisua, kädentaitoja, laskemista, kirjoittamista ja sanoittamista eri kielillä.

Kasvattajan motto projektista: Avataan siivet yhdessä ja lennetään seikkailuun!

Nalleviikot 23.10-3.11.23

Tekijä: Hanna-Kaisa Jokinen

Me innostuttiin tästä: Kansainvälinen nallepäivä 27.10.23 innosti meitä tuomaan nallet ryhmäämme (4-5v). Projektin päähenkilönä oli Nalle Nimetön (ujo ja arka nalle), joka halusi löytää ystäviä. Nalle Nimetön lähetti lapsille kirjeen, jossa oli myös ohjeet nallen löytämiseksi. Lapset innostuivat ja nallen etsintä alkoi. Nalle Nimetön löytyi päiväkodin pihalta ja jo ensimmäisen tutustumispäivän aikana lapset olivat sitä mieltä, että Nallelle piti keksiä nimi. Harjoittelimme äänestämistä ja nalle sai nimensä: Ekku-Nalle. Nalleprojekti sai siivet!

Kuvat: Hanna-Kaisa Jokinen ja Marika Hyvärinen

Me tehtiin tämä: Kun Ekku-Nalle oli saanut nimensä, lapset halusivat ottaa nallen mukaan ryhmän toimintaan ja tuoda myös omat nallensa päiväkotiin Ekku-Nallen kaveriksi. Lapset saivat mm. tehdä omat taideteoksensa omista nalleista, nallet otettiin jumppaan, nallet olivat mukana ruokalevolla, vapaassa leikissä ja mikä ihaninta nallet toivat lapsissa esiin esim. empatiakykyä ja nalleja käytettiin myös kaveritaitoja harjoiteltaessa. Viskarit vertailivat nalleja ja nallet pääsivät teatteriin (3 karhua ja Kultakutri) ja koko talon lauluhetkelle. Nalleista tuli lasten uusia kavereita kahden viikon ajaksi ja sitä kautta myös Ekku-Nalle sai uusia kavereita ☺.

Näin musiikki oli mukana: Kuuntelimme ja lauloimme lasten kanssa erilaisia nallelauluja (esim. Miltä tuntuu nallesta? Kielinuppu), liikuimme nallen tavoin (hidas-nopea ”Karhulassa”), käytimme musiikkia taustalla kun lapset piirsivät nallekuvia ja nallejumpassa, kehosoittimilla soittelimme ja rytmittelimme erilaisia nalleja.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: kaveritaidot ja tunnetaidot olivat isossa osassa projektin aikana. Saimme myös idean, että Ekku-Nalle lähtee vierailemaan jokaisen lapsen kotona. Tätä kautta saamme osallistettua jokaisen perheen (14 perhettä) yhteisen aiheen äärelle. Kotivierailut valokuvataan vanhempien toimesta ja ne dokumentoidaan ryhmän seinälle.

Kasvattajan motto projektista: Ole läsnä, tarkkaile ja kuuntele lasten puheita ja puuhia. Sieltä tuli nytkin monta lisäideaa projektiin.

SYKSY

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: 2-3 -vuotiaat innostuivat retkellä ja pihalla ulkoillessamme syksyn värikkäistä lehdistä ja vesilätäköistä.

Kuvat: N.N.

Me tehtiin tämä: Ihmettelimme pihalla maahan putoilevia lehtiä ja haravoimme niitä kasoiksi joissa voi pomppia ja joista voi heitellä lehtiä ilmaan.

Toimme myös erivärisiä lehtiä sisään tutkittavaksi. Laitoimme paperille punaista ja keltaista sormiväriä (kuten lehdissä), ja maalasimme niillä. Ihastelimme miten värit sekoittuivat ja tuli uutta väriä, oranssia. Leikkasimme värikkäistä papereista lehtiä ja teimme niistä lentävät lehdet ryhmäämme.

Maalasimme myös itse lehtiä ja painoimme niillä kuvioita paperiin.

Luimme sympaattisen kirjan Kasasta, joka muuttuu vuodenaikojen mukaan.

Näin musiikki oli mukana: Lauloimme Lehdet lentää- laulua ja samalla heittelimme värikkäitä huiveja ilmaan kuin lentävät lehdet. Sitten otimme huivit käteen ja huiskimme niillä lehtiä maasta samalla lorutellen.

"Huis, huis lehdet pois, siistimpääkin olla vois!"

Huivien kanssa myös tanssimme Vivaldin syksyn tahtiin sekä teimme niillä erilaisia tuulenpuuskia (mm. hiljainen tuulen vire, pyörremyrsky) . Myrskytuuli innosti lapsia erityisesti, sillä olihan se myös ryhmämme nimi. :) Puhaltelimme myös huiveja ilmaan ja iloitsimme kun se onnistui. (Usein aikuisen avustuksella.)

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Opimme, että on syksy ja silloin puista tippuvat lehdet pois. Kun uskaltaa kastaa sormensa maaliin, niin pieni sotku ei haittaa vaan siitä voi nauttia. Pesemällä saadaan kädet taas puhtaiksi. Opimme punaisen ja keltaisen värin ja sen että niistä muodostuu oranssia. Puhaltamaan.

Kasvattajan motto projektista: Pieni kaaos ja lasten riemunkiljahdukset kertovat onnistuneesta projektista.

Oodi Ilolle musiikin ja rytmiikan kautta

Tekijä: Marja Jääskeläinen

Me innostuttiin tästä: eskariryhmässä erilaisten rytmisoittimien kokeilu/soittaminen taustamusiikin tahtiin kapellimestarin johdolla

Kuva: Pk Tahvontupa, Järvenpää, me myself and I

Me tehtiin tämä: perustettiin rytmiorkesteri, jonka instrumentteina ovat: boomwhackers, marakassit, quirot, claves ja varsikastanjetit. Taustamusiikilla aloitettiin ensin helpommalla kappaleella ”Animal march” ja sitten jatkettiin haastellisemmin Urpon ja Turpon kappaleella ”Hiivin, hiivin viidakossa”. Lapset saavat soittaa kaikkia instrumentteja sekä olla kapellimestarina niin halutessaan.

Näin musiikki on mukana: taustamusiikin myötävaikutuksella erilaisin instrumentein itse musiikkin tekeminen, musiikin kuunteleminen, musiikin kokeminen erilaisin aistein: näkö, kuulo, tunto...

Tätä me erityisesti harjoitellaan ja opitaan: ohjeiden seuraaminen, oman vuoron odottaminen, toiminnan focusoiminen, musiikin erilaiset vivahteet: soita-älä soita, hidas-nopea, hiljaa-kovaa, kaikki yhdessä-vain joku/jotkut, oman toiminnan ohjaus, esimerkin näyttäminen toisille, eri instrumenttien soittotyylit, perusrytmin kuuntelu, musiikin kuuntelu, silmä-käsikoordinaatio, hienomotoriset taidot, ryhmässä toimiminen

Kasvattajan motto projektista: kun ei kysellä liikoja, niin asioita vaan tapahtuu ja homma toimii!

Huomaa hyvä - satuseikkailu

Tekijä: Katre

Me innostuttiin tästä: Tunsimme tarvetta positiivisuudelle ja ryhmän ”me-henkeä” vahvistavalle toiminnalle. Siitä ajatus Huomaa hyvä materiaalin. Lapset ovat ottaneet lintu-perheen hyvin vastaan. Linnut ovat mukana satuseikkailujen lisäksi arjen toiminnoissa. Satuseikkailut pohjautuvat Huomaa hyvä – Vahvuusvariksen tarinakirjaan ja muissa toiminnoissa improvisoidaan.

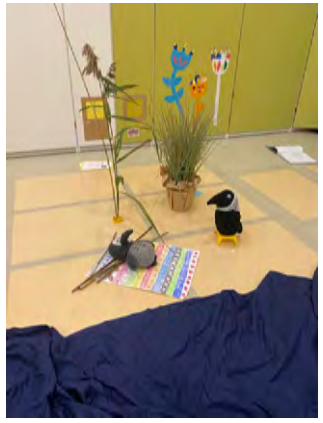

Me tehtiin tämä: Projekti on vuoden mittainen. Linnut satuseikkailevat, retkeilevät, laulavat, tekevät viskaritehtäviä, leikkivät ja auttavat arjen siirtymisissä – elävät meidän arjessa. Lapset ovat hyvin kiintyneet heihin. Esim. lauluhetkellä osa linnuista meni sieneen. Lapset auttoivat poimimaan sieniä jotka osoittautuivat laulu tai rytmisieniksi. Laulettiin, rytmiteltiin, soitettiin. Metsäretkillä linnut ovat antaneet meille matikka tehtäviä kuten: etsi jalan mittainen keppi, löydä itsesi mittainen puu, etsi 5 erilaista luontokappaletta jne. Satuseikkailussa tutustumme erilaisiin vahvuuksiin sekä tunnekasvatukseen draaman avulla (Vahvuusvariksen tarinakirjasta). Draaman jälkeen toiminnallisempi osuus jossa paljon myös taideilmaisua. Esim. kun Variksen pyyhe lensi tuulen mukana mereen ja paarman purema harmitti Varista, Pikkunaakka lohdutti ja osoitti myötätuntoa Varikselle. Lapset olivat ystävällisiä ja auttoivat askartelemaan Varikselle uuden pyyhkeen. Yhdeltä lapselta tuli loistava idea: jos yhdistetään meidän kaikkien pyyhkeet, saamme niin ison, että kaikki lintukaverit mahtuisivat sinne yhtä aikaa. Ihanan huomaavaista.

Vahvuusvariksen maailma on huomioitu myös leikkiympäristöjen rakentelussa. Meiltä löytyy Pikkunaakan mehukioski, Humppatiaisen saunakoulu, Korintin taidekauppa sekä kauneushoitola. Perus koti, dino, auto, rakenteluleikit ovat nivottu yhteen lintujen maailmojen kanssa.

Näin musiikki oli mukana: Satuseikkailu alkaa aina Vahvuusvaris jumpalla ja loppuu Esa Lamposen ”Meidän laulu” rentoutus hetkeen jossa pötkötellään valokivi kädessä ja kuunnellaan laulua. Samalla aikuiset hulmuttavat kangasta lasten yläpuolella niin, että ajoittain lapset piilossa kankaan alla.

Musiikkia käytetään myös draaman tukena äänimaisemassa tai tunnelman luojana. Ryhmässä ollaan paljon rytmitelty kehosoittimilla, harjoiteltu uusia lauluja, soitettu soitinpiirissä, tehty musiikkimaalausta. Ryhmässä fanitetaan Hevisauruksia eli linnut ovat päässet myös moneen kertaan konserttiin. Pöydät ovat toimineet lavoina, valokivet luo tunnelmaa lavan reunalla. Kotileikistä monet välineet muokkautuvat soittimiksi kuten silityslauta + näppäimistö = sähköpiano, pienet jakkarat ovat rumpuja, moppi käy sähköitaraksi jne. Musa soimaan ja keikka käyntiin!

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Projekti on laaja ja pitkäkestoinen, se sisältää/tulee sisältämään kaikkia vasuun oppimisalueita sekä laaja-alaisen osaamisen alueita. Projekti tukee tunnekasvatusta sekä vahvuuksien tunnistamista niin itsessään kuin muissa.

Kasvattajan motto projektista: Opeta, niin opit itse samalla

Kuva: olen ottanut kuvat itse

PELKO JA JÄNNITYS

Tekijä: Katja Koli

Me innostuttiin tästä: Tunnetaidoissa oli vuorossa lasten toiveiden mukaan pelko. Sopivasti myös halloween ja pimeät syysilmat osuivat tähän. Mukana oli koko 21 lapsen ryhmä, jossa melkein kaikki on viskareita. Sekä tiimin neljä kasvattajaa.

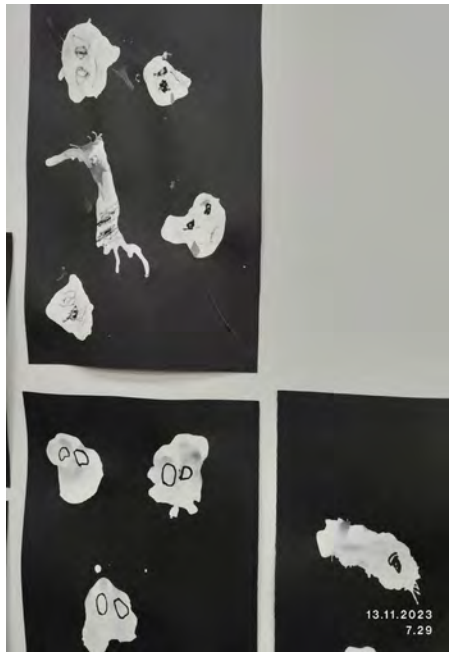

Kuvat: Katja Koli

Me tehtiin tämä: Tutustuimme pelkoon ja jännitykseen ensin yhdessä pohtimalla mikä pelottaa, miltä se tuntuu ja mikä poistaa pelon. Sitten heittelimme pelkopalleroita jättiläisen kitaa (sukkapalloja hulavanteeseen) ja lopuksi jokainen pääsi peiton alle kokeilemaan miltä tuntui saada jännittävän musiikin soidessa (Carl Orff; Carmina Burana) pelkopalloja päälleen. Teimme myös puhaltamalla kummituksia ja isänpäiväkorttiin hirviöitä. Loruttelimme kummitusloruja. Lauloimme ja soitimme muskarissa teemaan sopivia lauluja.

Näin musiikki oli mukana: Lauloimme mm. Muskaripellen Peikkorumpu- kappaletta, ja soitimme ämpärirummuilla rytmiä. Loruttelimme Synkkä synkkä-lorua. Lauloimme myös Tuomaksen opetuslaulujen Pimeässä pelottaa sekä Musiikkimatkan Syksy tulla saa- kappaleita (tässä laulussa soitimme talouspaperirullilla). Myös jumpassa on teema ollut mukana luurankojumpan muodossa. Pelkopalleroiden kanssa saatiin myös tuntumaa koko kehoon. Samoin mukana oli myös klassista musiikkia. Ja kädentöissä pilliin puhaltamalla maalaaminen oli taas uusi kokemus. Lisäksi luimme aiheeseen sopivia kirjoja; joista suosikki oli Kunnaksen Pieni pelkojen kirja.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Pelon ja jännityksen tunteen tunnistamista, pelon ja jännityksen hälventämistä, huomattiin että kaikilla on vähän erilaisia pelkoja, mutta kaikilla kuitenkin jotain, myös aikuisilla. Kehollisia kokemuksia tunteen parissa.

Kasvattajan motto projektista: Hassuttelemalla pelot ja jännitys hälvenee!

Metsän eläimet

Tekijä: Krisse Koskela-Turpeinen

Me innostuttiin tästä: Projekti metsäneläimet 0-1 ja 2 lk. Alkuluokka saatiin innostumaan keskustelemalla tunnilla mitä kaikkea metsä pitää sisällään? Listasimme taululle aiheita. Eniten keskustelussa nousi esille metsän asukit eli eläimet. Mietimme miten saisimme lisää tietoa ja miten lähtisimme aihetta käsittelemään.

Kuva: Stock images

Me tehtiin tämä: Yksi oppilaista ehdotti metsäretkeä. Päätimme lähteä havainnoimaan mitä näemme tai mitä kuulemme siellä. Löydämmekö ehkä eläinten jälkiä? Metsän ääniä kuuntelimme silmät suljettuina, sekä jälkiä etsimme pienten kehyksien avulla. Löytöjä kuvattiin kännykän kameralla ja katsoimme niitä luokassa dokumenttikameran kautta. Listasimme lasten lempimetsäneläimet ja päätimme lähteä hakemaan lisää tietoa kirjastosta esitelmiä varten. Teimme pienryhmissä esitelmät lempieläimestä, joihin käytimme kirjastosta haettua materiaalia ja lisäksi etsimme padeillä tietoa eläimistä. Kuvaamataidon tunnin aiheeksi äänestimme lempieläimistä eläimen, jonka lapset kuvittivat hiilillä piirtäen. Käsityötunnilla valmistimme lankatyönä omat varikset.
Varikset lähtivät seikkailemaan tunnetunnilla draamaesitysten merkeissä. Käytimme myös variksia tarinoimalla satukirjoja Book Creator ohjelmalla pienryhmissä. Projekti lähti hieman rönsyilemään, joku lapsista ehdotti että he voisivat tuoda jonkun lempieläinfikuurin kotoa ja menisimme metsään leikkimään niillä. Näin tehtiin ja päätimme antaa lasten kuvata parityöskentelynä eläin lempimaisemassa.
Näin musiikki oli mukana: Koko tämän projektin aikana lauloimme ja leikimme musiikintunneilla eläinlaululeikkejä, soitimme musiikkiluokassa rytmikkäitä rumpuja ja muita soittimia keksimällä miltä eläinten äänet mahtavat kuulostaa kun he hiipivät, juoksevat tai kävelevät. Kuuntelimme metsän äänimaailmaa livenä metsässä ja luokassa YouTubesta. Vertailimme miten ne eroavat toisistaan.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Harjoittelimme ryhmätyötaitoja pienryhmissä sekoittaen 0-1 ja 2 luokan lapset siten että jokaisessa ryhmässä on erilaista osaamista. Padien käyttöä mm. Book Creator -ohjelman käyttöä. Tiedon etsintää ja kuvaamisen taitoja. Havainnointitaitoja eri aistein. Kädentaitoja, sosiaalisia taitoja sekä luovuuden taitoja. Eläinaihe oli mieleinen jokaiselle ja saimmekin nauttia erilaisista ihanista lasten tuotoksista ja yhteisistä onnistumisista.
Kasvattajan motto projektista: Yhdessä lapset ovat luovuuden ja inspiraation lähde.

MERIROSVOSEIKKAILU

Tekijä: Riina Lahtinen

Me innostuttiin tästä:
Aiheena oli merirosvojen seikkailu. Seikkailussa yhdistyi lasten ideat, heidän mielenkiinnonkohteensa sekä lasten vasuista nousevat ja kunnan vasun tavoitteet. Lapset suunnittelivat tarinaa ja sen hahmoja sekä oppimisympäristöä. Merirosvoseikkailussa oli mukana 13 Viskaria ja vaka ope, vaka lastenhoitaja ja erityisentuen vaka lastenhoitaja.

Kuva: (Riina Lahtinen)

Me tehtiin tämä:
Tärkeimpänä toimintatapana yhteinen leikki, leikillisyys, roolileikki ja erilaiset leikkiympäristöt.
Yhteinen suunnittelu, suunnitelman piirtäminen ja lasten ideoiden kirjaaminen. Roolien ja roolihahmojen suunnittelua ja toteutusta (Kapteeni Koukku pahiksena, merirosvoja, prinsessoja, merenneitoja, muita merenalaista porukkaa eri leikeissä).
Aikuisen luomia ympäristöjä sekä leikin kannattelua ja uusien käänteiden luomista (lasten ideat huomioiden).
Näin musiikki oli mukana:
Musiikki siirtymänä, rytmit, laulut. Tunnelman ja moniaistisuuden luominen (jännitys, rauha, liike, rentoutuminen). Musisointi leikissä ja eri tilanteissa. Moniaistisuudessa valot, monipuoliset materiaalit ja monipuoliset leikkiympäristöt (ryhmätila, Sali, piha, metsä, puisto).
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin:
Leikki, yhteistyö, roolien ottaminen, yhteisen leikin suunnittelu, yhteinen toiminta, arviointi. Rytmittely, soittamista, lauluja, äänimaailman luomista. Liikunta ja liikkuminen monipuolisesti, eri ympäristöt ja tanssi. Taiteilu ja askartelut, kädentaidot ja hienomotoriikka. Lasten omat nimet ja niiden kirjaimet. Numeroita ja lukumääriä, koodausta ja ongelmanratkaisutaitoja.
Kasvattajan motto projektista
Leikin voima!

Paavo Virtanen ja tyttöjen tavarat

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Elävöitettiin lastenkirja Paavo Virtanen ja tyttöjen tavarat näytelmäksi käyttäen mielikuvitusta ja uusinta tekniikkaa. Mukana olivat rppk lapset Espoosta. Juttu lähti halusta selvittää, voiko tyttö olla poika ja toisinpäin.

Kuva: N.N.

Me tehtiin tämä: Projektissa tutkittiin erityisesti miten lapsi suhtautuu vastakkaisen sukupuolen identiteetin muodostumiseen ja tapahtuuko siinä ns. omaa oppimista vai vaikuttaako kulttuuri ja sosiaaliset suhteet oppimiseen. Kirjassa Paavo Virtanen menee tutkimusmatkalle tyttöjen huoneeseen ja ottaa tyttöjen tavaroita ja pukee vaatteita sekä meikkejä ilman lupaa.

Näin musiikki oli mukana: Lapset elävöittivät musiikin kirjaan itse käyttämällä lasten elektronista syntikkaa. He tekivät itse musiikin.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Harjoittelimme asioiden ja esineiden jakamista toisten kanssa sekä toistemme hyväksymistä tavaroineen päivineen. Tuomista tyttöjen maailmaa lähemmäs poikien maailmaa.

Kasvattajan motto projektista: Erilaisuus on rikkaus ja oikeus.

Luontosuhteen vahvistaminen Murmeloisissa

Tekijä: Jaana Lepistö

Me innostuttiin tästä: Siili ja kastemato laulu innoitti meitä etsimään siili perheen pesää ja kotipuuta metsästä. Mitähän muuta siiliperhe tekee metsässä? Mitä muita eläimiä metsästä löytyy?

Kuva: Salla Linkosalmi Paikka: Maununnevan suo. Murmeloisten retkikohde.

Me tehtiin tämä: Etsittiin oma metsäpaikka toimintakauden alussa. Metsäpaikka motivoi kaikkia lapsia liikkumaan ja tutkimaan ympäristöä. Osa paikasta on helppokulkuisempaa avointa matalaa kalliota ja molemmin puolin myös haasteellisempaa/ vaikeampi kulkuista maastoa ja polkua. Metsäpaikalla on paljon marjoja, sieniä ja luonnonmateriaaleja (käpyjä, lehtiä, havunneulasia, keppejä.)Lapset tykkäsivät olla metsässä niin paljon, että päätettiin retkeillä tiistaisin ja torstaisin. Metsässä pieni yhteinen hetki jossa laulettiin ja tarinan keinoin tutustuttiin päivän tehtävään. Siiliperheen pesän etsimistä, mitä syömistä metsästä löytyy siilille. Entä meille? Voimmeko tehdä metsässä ruokaa? Kyllä voimme! Teimme suppilovahverokeittoa retkikeittimellä .Jälkiruoaksi söimme mustikoita ja puolukoita. Minkä värisiä siilit ovat? Mitä muita värejä metsästä löytyy? Löydätkö metsästä keppejä ja käryjä. Niistä voisi tehdä käpymakkaroita. Ehkä rakentaa jotain? Tai lajitella niitä pinoihin. Kepeillä voi myös soittaa. Kapulat tai rumpupalikat. Isot kivet voivat olla rumpuja. Millainen ääni tulee puista? Entä kivistä?

Näin musiikki oli mukana: Metsään päästyämme lauloimme aina piirilaulun. (käy piiriin, käy piiriin, käy Murmeloisten piiriin), tutustumislaulun, (jokaisen lapsen nimi laulettiin esim. taputaputallaa taivaan alla…) ja siili ja kastemato laulu. Käsinuket elävöittämässä tarinaa. Pupu kävi myös vierailemassa metsässä. Lauloimme hänelle jäniksellä pitkät korvat ja pöperö pää- laulua. Kiviä ja puun runkoja soitellessa lauloimme lasten lempilauluja. Kuuntelimme millaisia erilaisia ääniä metsässä kuuluu. Harjoittelimme myös hiljaa ja kovaa soittamista. Pienen pieni sade oli lasten suosikki. Soitimme ämpäreitä sormilla.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Luonnossa oloa ja luonnon tutkimista. Rauhoittumista ja kuuntelemista sekä yhdessä oloa. Luonnon kunnioittamista ja jokamiehen oikeuksiin tutustumista. Epätasaisella alustalla kulkemista ja motoristen taitojen kehittymistä. Uusia lauluja, perusrytmin taputtamista. Hiljaa ja kovaa soittamisen ero. Pysähdyimme kuuntelemaan. Harjoittelimme ohjeiden kuuntelemista. Käytimme luonnonmateriaaleja askarteluissamme.

Kasvattajan motto projektista: Luonnossa on ihanaa!

Syksy

Tekijä: Minja

Me innostuttiin tästä: Leikkipuiston musiikkituokiossa lauluja laulettaessa taaperoikäiset innostuivat erityisesti ”Lehdet lentää”-laulusta. Syysteeman ympärille lähdettiin ideoimaan myös muita sopivia lauluja ja niihin liittyvää mukavaa tekemistä.

Kuva: Minja

Me tehtiin tämä: Leikkipuiston aamupäivien musiikkituokioissa laulettiin vuodenaikaan sopivia syksyisiä lauluja. Aihepiiriin liittyen toimintaa rikastettiin mm. liikkuen, askarrellen ja soittaen. Keskityimme erityisesti kolmeen eri lauluun, joihin jokaiseen liitettiin muutakin toimintaa ja tekemistä. Kahteen lauluun liitettiin askartelu; ”2 pientä peikkolasta” -lauluun sieni ja ”Possut ja siilit” -lauluun siili. Askarteluihin käytettiin kartonkia, silkkipaperia ja paperisilppua sekä pullovärejä. ”Lehdet lentää” -laulun ympärille lisättiin liikkumista ja tanssia.
Näin musiikki oli mukana: Laulun sanojen ja melodian lisäksi opeteltiin rytmiä; nopeasti, hitaasti, kovaa, hiljaa. Rytmiä taputettiin rytmisoitinten lisäksi käsillä ja jaloilla ja hyödynnettiin erilaisia alustoja rytmittämiselle. Kuuluuko pehmeän patjan päällä tömistely yhtä kovaa kuin paljaalla lattialla tömistely? Miten hiljaa tai kovaa pystyy taputtamaan? Pystyykö rytmikapuloilla soittamaan muillakin tavoilla kuin vain lyömällä kapuloita yhteen? Nautittiin musiikista ihan vain kuuntelemallakin ja liikuttiin musiikin mukana monin eri tavoin. ”Lehdet lentää” -laulun myötä lenneltiin ympäriinsä lehtinä. Lehtenä lentely oli niin mukavaa, että sitä tehtiin myös muiden laulujen mukana. ”2 pientä peikkolasta” innosti tekemään sateen ropinaa kehosoittimilla päähän, hartioihin, vatsaan ja jalkoihin. ”Possut ja siilit” -laulua opetellessa huomasimme, että siiliaiheisia lauluja on todella paljon. Lauloimmekin niitä useampia.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Ryhmässä toimimista ja olemista, keskittymistä.
Kasvattajan motto projektista: Ole läsnä ja innostu! Yksinkertaisista, pienistäkin ajatuksista syntyy pienellä vaivalla aivan huippuhienoja juttuja.

Musiikin iloa ympäristökasvatuksessa

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Ekotiimissä olemme pohtineet lapsia innostavia tapoja käsitellä ympäristökasvatuksen eri osa-alueita. Keväällä jokainen kotialue sai toimintaan mukaan ihanat virkatut ekoystäväpuput, joille lapset saivat päättää nimet. Koko talon yhteisenä projektina perustimme pihalle päiväkotipuutarhan, josta päästiin nauttimaan pitkälle syksyyn asti. Seuraavaksi ekoystävät kutsuivat lapset mukaan kierrätystehtävään ja sadonkorjuujuhlaan.

Kuva: N.N.

Me tehtiin tämä: Pidimme lapsille yhteisen kierrätysaiheisen satutuokion Roskakasa -kirjasta, johon luotiin äänimaailma soittimilla. Lauloimme yhdessä Kierrätämme -laulun. Seuraavan viikon aikana lapset saivat pienryhmissä ekopupuilta tehtäväksi auttaa keräämään ja lajittelemaan pihalla ison kasan roskia oikeisiin keräysastioihin. Osa ryhmistä oli hyödyntänyt myös ChatterKid- sovellusta, jonka avulla saatiin ekopupu puhumaan. Lapset osallistuivat innokkaasti, tutkimme materiaalien ominaisuuksia, kävimme hyviä keskusteluita ja lauloimme. Kiitokseksi avusta lapset saivat Ekoystävän diplomin.
Toisella kertaa ekoystävät olivat lähettäneet kutsut lapsille yhteiseen sadonkorjuujuhlaan. Lapset saivat askarrella koristeita salin seinille. Ekopuput aloittivat juhlan dramatisoidulla musiikkiesityksellä. Lauloimme yhdessä sadonkorjuuaiheisia lauluja. Lopuksi ekopuput tarjosivat lapsille herkkulautasen, josta löytyi porkkanaa, viinirypäleitä, kukkakaalia, retiisiä, lanttua, puolukkaa ja keksiä. Niitä sitten tutkittiin, haisteltiin ja maisteltiin. Ylijääneitä vihanneksia hyödynnettiin vielä askartelussa painamistekniikalla.
Näin musiikki oli mukana: Äänimaailman luominen satuun, laululeikit (Kierrätämme, Pikkupupun herkkulaulu, Elonkorjuu, Vihanneslaulu ja Muurahaisten muori), rytmittely, soittimet ja kehosoittimet.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Yhdessä toimiminen, kierrättäminen, ruokakasvatus, motoriset taidot**,** sanaston kartuttaminen, laulaminen ja soittaminen, moniaistisuus, monilukutaito.
Kasvattajan motto projektista: Kaikkia teemoja voidaan käsitellä lapsille mieluisalla ja hauskalla tavalla.

Musiikki osana toimintaa

Tekijä: Camila Morales

Me innostuttiin tästä: Miten musiikkia voidaan sisällyttää kaikenlaiseen toimintaan ryhmässämme.

Kuva: Camila Morales

Me tehtiin tämä: Kehitettiin toimintamalli, jolla musiikki olisi kokopäiväpedagogisesti läsnä arjessamme. Tiimissä on ymmärretty musiikin tärkeys arjessamme osana inklusiivista varhaiskasvatusta.
Näin musiikki oli mukana: Harjoittelimme lauluja arkisiin tilanteisiin esim. siirtymät ja pukemiset. Harjoittelimme erilaisia arjen toimintoihin liittyviä lauluja aamutuokioihin. Keräsimme tiimin kanssa kansioon lauluja sitä mukaan, kun ryhmässä toteutettiin projekteja. Projektit luotiin lasten mielenkiinnon kohteista ja lauluja kerättiin aiheista. Projektin toteutuksen yhteydessä harjoiteltiin lauluja tai luotiin äänimaisemia. Opeteltiin tuottamaan itse ääniä eri tavoin. Dinosaurus –projektissa äänneltiin kuin dinosaurukset. Ötökkä -projektissa opeteltiin ötökkä aiheisia lauluja. Syksy-projektissa maalattiin syksyisen musiikin tahdissa. Kuunneltiin erilaisia soittimia.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Musiikki on osaa arkeamme. Laulamme, kuuntelemme tai tuotamme ääniä. Musiikki auttaa rentoutumaan, keskittymään, kiinnostumaan, innostumaan, keksimään ja olemaan mukana osaa ryhmää.
Kasvattajan motto projektista: Musiikki tuo kaikki yhteen ja on osaa arkeamme.

Nalle

tekijä: Elena Mourujärvi

Me innostuttiin tästä: Syksyn alusta 1-2v. lasten ryhmässä aamupiirissä vieraili Nallekarhu. Lapset ovat tykänneet ja innostuneet Nallesta ja hänen kaverista.

Me tehtiin tämä: Kun Nallesta tuli tuttu ja turvallinen ystävä, hän pääsi osallistumaan lasten leikkeihin ja puuhiin enemmän ja enemmän. Ensin Nalle oli otettu mukaan metsäretkille. Nallelle metsä oli tuttu rakas paikka ja hän näytti lapsille oman kodin ja mitä metsässä oli tapahtunut syksyn aikana. Nalle on myös osallistunut liikuntaleikkeihin. Nalle on opettanut lapsia miten erilaisilla esineillä voi soittaa metsässä, esim. kepillä ja kävyllä. Nallen kanssa oli kiva syödä pientä purtavaa, hän on jakanut päärynän paloja kaikille lapsille. Metsästä oli haettu kepit ja kävyt mukaan, lapset maalanneet aarteita ja näyttäneet ne Nallelle ja kavereille. Lapset ovat tuoneet kotoa omat nallet ja kaikki Nallen kaverit ovat osallistuneet jumppaan ja leikkeihin. Nallelle oli tehty eläinsairaala ja lapset hoitivat Nalleja ja muita eläimiä.

Miten musiikki oli mukana: Nalle oli mukana aamupiirissä ja on auttanut lapsia valitsemaan tukikuvan perusteella mikä laulu lauletaan. Laulusta “Miltä tuntuu Nallesta” lapset ovat tykänneet erityisen paljon, ”Pikku Nalle nukkuu” on ollut jokaisen päivän biisi ja “Sataa sataa ropisee” laulua laulettiin ja rytmitettiin heti kun lapset näkivät sadetta. Olemme soittaneet erilaisilla soittimilla, rytmittelimme ja loruttelimme päivittäin sisällä, pihalla sekä metsässä. Lasten lempi tanssibiisillä ”Karhulassa” harjoittelimme erilaisia tempoja ja dynamiikkaa.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opetettiin: Tunne- ja kaveritaidot, ryhmäyttäminen.

Kasvattajan motto projektista: Yhdessä leikkimällä oppii parhaiten.

Soivaa tarinapuu

Tekijä: Liina

Me innostuttiin tästä: Ryhmän lapset 4-5 vuotiaat ovat olleet erityisen kiinnostuneita erilaisista tarinoista. Tarinat ovat kuljettanut meidät siirtymätilanteissa, ulkona, liikunnassa, metsäretkellä, leikeissä, lepohetkillä jne. Oli luonteva jatko, että tarinat saattavat meidät myös musiikkihetkissä.

Kuva: Liina

Me tehtiin tämä: Metsäretkellä yksi ryhmän lapsista sanoi, että myös puu puhuu. Siihen tartuttiin ja keksittiin ryhmään oma puhuvaa tarinapuu. Mistä musiikkihetkissä syntyi Soivaa tarinapuu. Siihen lisättiin kuvia lapsille tutuista hahmoista ja kun kuvan kääntää näkee myös minkälainen laulu siihen liittyy.
Näin musiikki oli mukana: Yhdessä valittiin jokaiseen lauluun myös sopivat soittimet. Lapset saivat itse päättää minkälaisen soittimen he haluavat ja siitä syntyi usein hauska konsertti:) Musisoitiin yhdessä monella tavalla käyttäen kehorytmiikkaa, kuuntelemista, tanssi- ja liikeilmaisua, säveltämistä.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Puhesorinasta alkaneen projektin kautta lapset pääsivät esittelemään omia ideoita, ilmaisemaan itseään kuvien avulla ja säveltämään välillä ihan hullunkurisia:) lauluja erilaisten soittimien avulla. Tarinan ja musiikin yhdistäminen rohkaisi lapsia esiintymään ja käyttämään mielikuvitusta uusien tarinoiden luomisessa.

Kasvattajan motto projektista: Kaikki lapset rohkenevat osallistumaan, jos ideat syntyvät yhteisistä ideoista, leikin ja musiikin kautta hauskasti välillä myös hassuttelemalla.

Hämä-hämähäkin matkassa maailmalla

Tekijä: Martina Nylén

Me innostuttiin tästä: Meidän ryhmä on kovin monikansallinen joten lasten kiinnostus eri kieliin ja kulttuureihin on suuri. Projekti toteutettiin ”Myggorna” pienryhmissä 4-5 vuotiaiden kanssa noin reilu kuukauden ajan ja eri kielten käyttö jatkuu toivottavasti läpi elämän.

Kuva: Martina Nylén

Me tehtiin tämä: Tutkittiin eri kieliä ja eri maiden kulttuureja tutun lastenlaulun kautta. Finaaliin päätyivät Hämä hämähäkki ja Tuiki tuiki tähtönen josta enemmän ääniä sai ensimmäinen. Lapset valitsivat 9 kieltä jota työstimme. Ensin kuuntelimme laulut YouTubesata jonka jälkeen musisoimme, lauloimme, liikuimme kuin hämähäkit ja äänitimme suomen, ruotsin ja englanninkieliset musisoinnit. Teimme QR koodit lauluista, askartelimme ”taulut”(keräsimme tietoa eri maista) sekä hämähäkit jotka edustivat kyseisen maan lipun väriä. Luimme myös Kråke kirjaa jossa käsitellään pohjoismaiden eri kulttuureja.

Näin musiikki oli mukana: Musiikki oli ja on läsnä päivittäin. Lapset rakastavat laulaa ja musisoida ja projektin myötä innostui musiikkiin ja eri kieliin vaan kasvoi. Kuuntelimme ensin laulut 9 eri kielellä jonka jälkeen lauloimme, liikuimme musiikin tahtiin ja musisoimme eri instrumenttien avulla. Myös oma keho oli soittimena ja rytmittely oli vahvasti läsnä. Eritoten espanjan kielinen versio laulusta (https://www.youtube.com/watch?v=nmCYI1XqifM) innostutti lapsia kovasti ja sitä laulettiin lähes taukoamatta.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Lapsiryhmä oli hyvin innokas joten harjoittelimme oman vuoron odottamista ja kärsivällisyyttä. Eri maiden kieliä ja kulttuureja sekä motoriikkaa askartelun muodossa ja oman kehon liikkeen muodostamisessa. Tukiviittomat ovat myös vahvasti läsnä arjen askarreissa.

Kasvattajan motto projektista: Lapsissa on tulevaisuus

Metsämuskari Muumien kanssa

Tekijä: Minna Ojala

Me innostuttiin tästä: Syksyllä ryhmäämme saapuivat Muumit vierailulle. Ryhmässämme on 1-3 vuotiaita lapsia. Lapset ovat innoissaan odottaneet kuka Muumeista vierailee ryhmässämme kullakin viikolla. Tämä oli helppoa viedä mukaan metsään.

Kuvat: Minna Ojala

Me tehtiin tämä: Lähdimme joka viikkoiselle metsäretkelle, jonne otettiin Muumit ja musiikki mukaan. Matkalla lauloimme: Pieni iloinen tie, jossa Muumi kulkee metsässä ihmetellen luontoa. Metsässä leikimme ensin Karhu nukkuu laulua, mutta vaihdoimme tilalle Muumit nukkuu muumitalossa. Muumit eivät lähteneet karkuun vaan venyttelivät, hyppivät, pyörivät. Lapset saivat itse keksiä mitä Muumi seuraavaksi tekee. Leikin jälkeen etsimme yhdessä neljä isoa puuta, jotka asetimme neliöksi metsään. Lapset saivat vielä etsiä itselleen kaksi rytmikapulaa, joilla aloimme yhdessä soittaa.

Näin musiikki oli mukana: Musiikki oli mukana matkalla metsään. Metsässä lauloimme ja soitimme musiikin mukana. Muumipeikko näkee metsässä sisiliskon! Soitimme rytmikapuloilla Suupoppia cd:tä Sisilisko kappaleen tahdissa. Sisilisko kappaleessa pääsimme harjoittelemaan kovaa ja hiljaa soiton lisäksi taukoa.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Lapset oppivat käyttämään luonnon materiaaleja soittamiseen, aina ei tarvitse olla oikea soitin. Huomasimme myös, että musiikkia voi harrastaa jokaisessa tilanteessa. Metsään kävellessä matka sujuu mukavammin laulellen ja metsässä voi lauleskella samoja lauluja kuin päiväkodilla.

Kasvattajan motto projektista: Lapset innostuvat tekemisestä, kun aikuinen innostuu ensin.

Koonti projektista esiopetuksessa 6-vuotiaiden kanssa

Tekijä: Leena

Me innostuttiin tästä: Meidän ryhmän projekti lähti ihan itsestään toki laaja-alaisten kokonaisuuksien hyödyntämisestä ja käytimme paljon musiikkia arjessa muutenkin. Olemme heti elokuusta aloittaneet kirjainten ja numeroiden tunnistamista ja opettelua.

Kuva: Stock image

Me tehtiin tämä: Olemme päivittäin tavuttaneet erilaisia sanoja kirjainten ja numeroiden lisäksi. Esimeriksi aloitimme viikonpäivistä ja taputimme ihan vain käsillä. Kun se alkoi sujua otimme mukaan rytmiä ja rummun, kapulat. Hyödynsimme myös laulua AAMUHÄMÄRÄSSÄ. Tässä meillä aina mukana vuoro/kaikulaulu ja kehosoittimena jalat.

Uuden kirjaimen opettelupäivinä kuuntelemme aina **Ystävien aapinen – aakkoslaulun.** Lapset ovat toiston myötä innostuneet laulamaan sitä, ja into näkyy nyt opetushetkillä sekä leikeissä.

Näin musiikki oli mukana: Tuo ystävien eskarin digimateriaali ja laulut ovat iso osa meidän arkea esiopetuksessa. Lapset toivovat näitä ja heidän toiveensa kuullaan. Aamujumppa laulu lauletaan/leikitään aina myös kerran viikkoa ja lasten toiveesta rummuilla tavuttamisen oppimista tehdään alkuviikosta, jolloin he ovat saaneet rummuttaa viikonloppukuulumiset ja perjantaisin viikonlopputoiveet.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Olemme myös tunteneet musiikin merkityksen ryhmälle, kun on kasvattajia, jotka sitä haluaa tehdä. Asia, jota olisi voinut tehdä toisin: Ajankäyttö, työn jako ja se ettei kaikkea tarvitse kaikkien tehdä samalla tavalla.

Kasvattajan motto projektista: Opimme sen että toiston ja aikuisen oman heittäytymiskyvyn esimerkin kautta, ilon sekä vaan tekemisen kautta tarttuu oppimisen ilo myös lapsiin.

Rakennetaan Muumitalo musisoiden

Tekijä: Heli Peltola

Me innostuttiin tästä: 1-3 -vuotiaiden vuororyhmässä Satumetsässä oli valikoitunut syksyllä teemaksi muumit. Teemassa oli edetty hahmo kerrallaan; leikkien, musisoiden, jumpaten, askarrellen, kirjoja lukien, leipoen jne. eri hahmojen näkövinkkelistä…
…eräänä päivänä tavaratoimituksen mukana ryhmään ilmestyi suuri pahvi. Siitä saisimme tehtyä lasten leikkeihin Muumitalon. Tekoprojekti dokumentoitaisiin tarkasti.

Kuva: Heli Peltola

Me tehtiin tämä, ja näin musiikki oli mukana: Kuvasimme Muumitalon rakentamisesta musiikkivideon, jonka esittäisimme lasten perheille tulevissa joulujuhlissa.
Aloimme laulamaan Merja Salosen ja Janne Louhivuoren (Pulputinpannu) Ystävyyden talo-laulua muokatuilla sanoilla siten, että laulussa *“rakennetaan taloa, muumeille taloa”*. Muutoin sanat olivat originaalit. Lauloimme laulua säkeistö kerrallaan, originaalin laulun käsileikki laulun tukena. Tästä etenimme itse talon rakentamiseen ja prosessin videoimiseen.

Lauluvideon kuvauksissa etenimme jälleen säkeistö kerrallaan. Lapset saivat pienryhmissä leikkiä ja toimia ajan kanssa kunkin säkeistön sanojen mukaan. Kasvattaja toimi esilaulajana koko prosessin ajan, ja lapset ikätasoisesti osallistuivat lauluun mukaan. Nämä prosessit videoitiin.
1. säkeistössä *“naulataan laudat PAM PAM PAM”*, pienimmät lapset saivat hakata ja rytmitellä leikkivasaroilla ruskeaan talopahviin, johon oli piirretty naulan kuvia.
2s. *“maalataan seinät VIUH VIUH VIUH”,* isommat lapset saivat maalata pahvin sinisellä maalilla. Maalin kuivuttua aikuinen teki ikkuna-aukot ja kiinnitti pahvin pyörälliseen hyllykköön taloksi, 3-vuotiaat harjoittelivat saksien käyttöä ja liimaamista, jotta saimme paperista ikkunanpokat.
3s. *“muurataan takka PLÄTS PLÄTS PLÄTS”*, kaikenikäiset lapset pinosivat istumatyynyjä pinoon, kunnes pino aina kaatui. Tämä oli mukava puuha, leikkiä leikittiin seuraavanakin päivänä.
4s. *“nostetaan katto HIIOP HIIOP”,* kaikenikäiset osallistuivat punaisen kankaan heilutteluun ja nostamiseen laulun tahdissa (kuin leikkivarjo).
5s. *“vietetään juhlaa JIPII JIPII”* tanssimme koko porukalla diskopallon valoissa.
Materiaalin kokoaminen iMoviella, kuvamateriaalin päälle lisättiin vielä erillinen lauluraita, joka kokosi teoksen musiikkivideoksi.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Rytmiikkaa, laulamista, musiikin mukaan toimimista, ryhmässä toimimista, itseilmaisua, kaveritaitoja, tekemisen iloa ja rohkeutta.

Kasvattajan motto projektista: Siinä on taikaa, kun laulu leikkien raikaa!

Satu- siili Suikkasen matka talvihorrokseen

Tekijä N.N.

Me innostuttiin tästä: Satu- siili Suikkasen matka talvihorrokseen. Tutustuimme ensin ryhmän sääntöihin, teimme käsitöitä, näimme pöytäteatteria, jossa siili kävi etsimässä talvihorrospaikkaa eri eläinten luona, sadutimme ja lauloimme. Pöytäteatteri tarinaan saimme inspiraation Varhaiskasvatuksen materiaalipankista(facebook) löytyvästä tarinasta. Inspiraatio lähti, kun yksi ryhmän aikuisista löysi idean sääntö- siiliin.

Me tehtiin tämä: Projekti alkoi, kun pohdimme lasten kanssa yhdessä ryhmämme sääntöjä ja ne kirjattiin ylös siilin muotoiseen kuvaan. Siitä inspiroiduttiin tekemään omat siilit kovia materiaaleja käyttäen. Niistä tuli suloisen ihania ja persoonallisia!

Projektin pääsankari on Satu- siili Suikkanen, jonka matkaa talvihorrokseen pääsimme seuraamaan pöytäteatterin avulla. Satu- siili Suikkanen ei ole vielä kuitenkaan päässyt horrokseen saakka, sillä se lähti tutustumaan vuorollaan ryhmän jokaisen lapsen kotiin. Lapsi saa kertoa seuraavana päivänä, mitä on tehnyt siilin kanssa ja tarina kirjataan ylös. Lapsi saa myös piirtää yökyläilystä kuvan. Satu- siili- Suikkasen matka on vielä kesken mutta lopuksi kaikki lasten tarinat ja kuvat liitetään yhteen ja siitä lapset saavat joululahjaksi satukirjan. Kun siili on kiertänyt kaikkien lasten kodeissa, tarina viedään päätökseen pöytäteatteri avulla, jolloin siili pääsee vihdoin talvihorrokseen.

Näin musiikki oli mukana: Pöytäteatterin taustalla kuulimme Vivaldin vuodenaikoja ja joka kerta, kun Satu- siili Suikkanen lähtee uuden lapsen luo, kuuntelemme ja laulamme Siilin matkalaulun(Päistikka). Siitä onkin tullut ryhmämme lempilaulu. Olemme harjoitelleet laulun avulla myös tempojen ja laulun osan vaihtelua tekemällä rytmiä käsillä sekä taputtaen, että hieroen. Olemme kiinnittäneet huomiota myös erilaisiin ääniin, mitä syntyy eri tavoin taputtaen. Myös paperimytyillä tuli hauska siilimäinen ääni.

Tarkoitus on myös, että Siilin matkalaulu äänitetään lasten laulamana ja se liitetään qr- koodilla sadutuksen tuloksena syntyvään satukirjaan.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Projekti on laaja ja sen aikana on harjoiteltu muun muassa sääntöjä, naulaamista, kuuntelua, siilistä huolehtimista, tarinan kerrontaa, piirtämistä, rytmejä ja laulamista.

Kasvattajan motto projektista: Sama teema kantaa pitkälle.

Kuva: Kuvat on ottanut allekirjoittanut tai tiimin jäsenet

Vedenalainen maailma

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Lapsilta kysyttiin heidän toiveitaan mitä haluaisivat oppia ja tutkia. Yhteiseksi tutkimusteemaksi äänestettiin meri ja vedenalainen maailma. Päiväkotimme sijaitsee meren läheisyydessä ja olemme usein retkeilleet meren rannalle, joten aihe sopi hyvin ryhmällemme. Tässä kuvaan osan meidän meriprojektista.

Kuvat: Pixabay

Me tehtiin tämä: Lenni lokinpoikanen lennähti ryhmäämme ja esitteli itsensä (Lenni lokinpoikanen –laulun sanat), kertoi Itämeren vedenalaisesta maailmasta ja tutustutti lapset muutamiin Itämeren kaloihin. Kuunneltiin kala-aiheinen laulu (Kömpelö kampela), leikittiin musiikin mukaan ja liikuttiin eri kalojen tavoin. Valitsimme kaloja kuvaavat soittimet ja leikimme kapellimestari-leikkiä, jossa kapellimestari näyttää kunkin kalan (ryhmän) soittovuoron ja soiton dynamiikan vaihtelut.
Lapset ihastuivat Lenniin ja halusivat tehdä hänelle oman pesäpuun ryhmäämme. He ilahduttivat Lenniä silakka-askarteluillaan ja omilla kirjeillään. Lenni osallistui päivittäin toimintaamme ja ohjasi lapsia erilaisissa tehtävissä. Kävimme meren rannalla tutkimassa meduusoja, kaloja ja meren kasvillisuutta. Otimme muutamia kasvinäytteitä, joita tutkimme digitaalisella mikroskoopilla. Rauhoituimme kuuntelemaan miltä meren rannalla kuulostaa: syksyn aaltojen kohinaa, kaislojen suhinaa, tuulen huminaa, lintujen ääniä. Kuvittelimme myös miltä veden alla voisi kuulostaa. Musiikkimaalasimme Myrskyluodon Maijan tunnelmissa meren ja merenpohjaa, josta teimme takaseinälle merimaailman. Siihen askartelimme erilaisia merenasukkeja/-kasveja, joita olimme ensin mm. kirjoista ja netistä tutkineet. Matkasimme myös mielikuvitusmatkalle merenalaiseen maailmaan videoiden avulla. Annoimme videon merenelävälle äänet eri soittimilla/kehosoittimilla improvisoiden. Soitimme hyppyjä, nopeaa uintia, hidasta uintia, nopeita liikkeitä, rauhallista liikehdintää.
Näin musiikki oli mukana: Tarkoitus oli innostaa lapset musiikin tuottamiseen ja kokea musiikin mukaan liikkumisen ilo sekä myös herättää lasten kiinnostusta ja uteliaisuutta ääniä ja audiovisuaalisuutta kohtaan. Luovassa kuuntelussa ilmaistiin tuntemuksia ja mielikuvia mm. maalaamalla. Kehosoittimien ja erilaisten soittimien avulla elävöitettiin lauluja ja harjoiteltiin musiikin peruselementtejä kuten perussykettä, dynamiikkaa (voimistuva-hiljenevä), soolo-tutti, ääni-hiljaisuus, erilaisten soittimien ääniä.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Harjoiteltiin luomaan mielikuvitusta herkistäviä toiminnallisia harjoituksia, jotka innostivat tutkimaan aihetta monin eri tavoin ja aistein. Lapset sukelsivatkin mielikuvituksen lumottuun maailmaan ja heidän itseilmaisunsa vahvistui. Harjaannutettiin yhteistyötaitoja ja keskittymis- ja kuuntelukykyä.
Kasvattajan motto projektista: Lapsilla on valtava mielikuvitus, joka kasvaa entisestään kun sille antaa mahdollisuuden.

MERENALAINEN MAAILMA

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Lapset saivat ehdotella heitä kiinnostavia aiheita, mitä he haluaisivat eskarissa tutkia enemmän. Sen jälkeen he äänestivät projektin aiheen. Ylivoimaisen äänivyöryn sain merenalainen maailma. Joten ei kun tuumasta toimeen…

Me tehtiin tämä: Maalasimme meren samalla kun kuuntelimme meren aaltojen ääntä ja näimme taustalla isolta näytöltä pyörivän videon, missä kalat seikkailivat korallimetsässä. Meri ihmeellisyyksineen ilmestyi meidän liikuntahetkeen salissa. Pääsimme tanssimaan mm. merenneitojen kanssa merenalaisessa maailmassa. Oikeassa metsässä seikkailimme korallimetsässä, jossa meidän piti väistellä myrkyllistä meduusaa. Sitä ennen kuvittelimme miten korallimetsä soi ja lähdimme etsimään metsästä siihen sopivia soittimia. Pian meillä olikin orkesteri pystyssä. Taltioimme IPadille meidän hienon sävellyksen. Teimme sokerimaalaustekniikalla kaloja mereen ja taiteilimme sinne myös koralleja ja leviä. Ja samalla opimme laittamaan langan nuppineulan läpi.
Näin musiikki oli mukana: Opimme kuuntelemaan erilaista musiikkia. Opimme musiikin mukaan tanssimista ja liikkumista. Lauloimme ja soitimme rytmisottimilla, omilla kehonosilla sekä luonnonmateriaaleilla metsässä.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Ryhmätyötaitoja, parityöskentelyä, oman mielikuvituksen käyttöä, ilmaisun monia muotoja, tutkimista ja toimimista ympäristössä, rohkeutta heittäytyä erilaisiin kädentaidollisiin, kuvallisiin, kiellisiin liikunnallisiin ja musiikillisiin seikkailuihin.
Kasvattajan motto projektista: Suunnitelmat elävät ja muuttuvat matkan varrella, yllätyksellisyys on kaikista parasta.

Kuva: Käytimme dokumentointiin IPadia. Tämän kuvan otin tätä tehtävää varten omalla kännykällä.

Isovanhempien päivä – lokakuun teema

Tekijä: N.N

Me innostuttiin tästä: Innostuin itse projektista kuultuani tulevasta isovanhempien päivästä, josta halusin saada laajemman projektin koko kuukaudelle. Kertoessani tulevasta päivästä lapsille, huomasin heidänkin innostuvan asiasta. Useammalle ryhmämme lapselle tämä päivä oli kovin odotettu ja heidät oli helppo motivoida teeman ympärille.

Kuva: www.sydanlapsetjaaikuiset.fi

Me tehtiin tämä: Lapsiryhmän kanssa keskustelimme tulevasta isovanhempien päivästä aamupiirillä ja jakaannuimme pienempiin suunnitteluporukoihin, että jokainen sai äänensä kuuluviin. Tämän jälkeen pidimme lastenkokouksen, jossa vedimme yhteen ryhmien pohdintoja. Lapsilta tuli hyvin arkisia asioita, jotka olivat heille tärkeitä. He halusivat mm. päästä esittelemäään isovanhemmille/tärkeälle henkilölle päiväkodin eri tilat ja leikeistä esiin nousivat mm. lego-, dino- ja autoleikit, askartelu, erilaiset tekemiset ulkona (keinuminen, hippa, liukumäen lasku). Esiin tuli myös musiikki/laulut, askartelu ja se, että juhlissa täytyisi olla tarjoilua.
Kokonaisuudessaan projektiin saatiin yhdistettyä mm; kädentaidot kutsukorttien teon muodossa ja askartelu itse päivänä, musiikki laululeikkejä harjoiteltaessa ja yhdessä laulaessa/leikittäessä, ruokakasvatus leipomisen ja juhlien järjestämisen muodossa, sukupolvisuus keskusteltaessa isovanhemmista/vanhemmista, digiosaamista kuvaamisen/tallentamisen myötä.
Näin musiikki oli mukana: Lapset halusivat laulaa isovanhemmille syksyn suosikkilaulun (Vihanneslaulu). Lisäksi harjoittelimme Piiri pieni pyörii-laululeikin ja Vedetään nuottaa-leikin. Näitä laululeikkejä harjoittelimme useamman kerran viikossa. Ja olihan siinä laulujen lisäksi ihmettelemistä ”Mikä on kiiski/kuore/kontti?” Laululeikeissä pääsimme harjoittelemaan mm. myös kehonosia, nimeämistä/käsitteitä, ohjeen mukaan toimimista, kaverin kanssa toimimista, säätelytaitoja.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Laululeikeissä pääsimme harjoittelemaan kehonosia, nimeämistä, ohjeen mukaan toimimista, kaverin kanssa toimimista. Halusin myös tuoda vanhoja hyviä lauluja lasten ja isovanhempien yhteiseen tekemiseen muistuttamaan, että ne ovat edelleenkin hyviä. ☺ Pääsimme monessa kohtaa harjoittelemaan keskustelun/ kerronnan ja kuuntelun taitoja, sillä isovanhemmat/tärkeä henkilö oli aihe, josta lapset mielellään puhuivat. Oli myös ihana nähdä lapsien ja isovanhempien yhteinen innostus laululeikeissä kyseisenä päivänä. Leipomisen yhteydessä pääsimme harjoittelemaan luontevasti mittaamista, ihmettelemään eri aineiden koostumuksia ja mitä niistä yhteen laitettuna syntyykään. Puhumattakaan siitä, miten tärkeää lapsille oli juhlapäivänä saada kertoa vieraille, että keksit olivat heidän itsensä tekemiä.
Itseäni ilahdutti isovanhempien palautteet, kun he kiittivät tapahtumasta ja olivat iloisia, kun olivat saaneet nähdä lapsenlapsensa tässä kasvuympäristössä.
Kasvattajan motto projektista:
1. Muista, että sinun miljoonasti laulamasi laulut eivät ole ”loppuunkulutettuja” lapsien mielestä. ☺
2. Jos et voi tehdä suuria asioita, tee pienistä asioista suuria => ne ovat lapsille useimmiten tärkeimpiä.

Ryhmä Hau

Tekijä: Henna Salmelin

Me innostuttiin tästä:

Lapset innostuivat leikkimään pelastus ja auttamisleikkejä Ryhmä Haun innoittamina, josta saimme idean lähteä kehittämään teemaa pidemmälle. Ryhmän tilojen seinällä olevia Ryhmä Hau hahmojen kuvia, sekä ryhmästä löytyviä Ryhmä Hau kirjoja tutkittiin innokkaasti ja koirapehmolelut olivat päivittäin leikeissä mukana.

Me tehtiin tämä:
Projekti alkoi askartelemalla jokaiselle lapselle heidän itsensä valitsema Ryhmä Hau-naamari ja Hau-laatta, johon piirrettiin itselle tärkeitä asioita. Luimme myös paljon Ryhmä Hau kirjoja ja etsimme mm. taikataskulampulla Ryhmä Hau-kirjan sivuilta erilaisia kuvia. Musiikki, laulut, lorut, rytmittely ja soittimet tulivat mukaan projektiin pikku hiljaa.
Ensimmäinen pelastustehtävä päästiin suorittamaan, kun lapsille tuttu ja rakas vauva-koira oli lähtenyt illalla hajujen perässä seikkailemaan, eikä ollut aamuun mennessä palannut kotiin. Huolestunut äiti-koira oli kirjoittanut lapsille viestin, jossa pyysi apua vauva-koiran etsinnöissä ja yhdessä totesimme, että tähän tarvitaan Ryhmä Haun apua. Lähdimme selvittelemään salaperäisiä qr- koodeja, joiden takaa paljastui kuvia vauva-koirasta päiväkodin eri tiloissa. Näppärä Ryhmä Hau-jengi tunnisti nopeasti kuvien avulla, missä vauva-koira on liikkunut ja lopulta pieni karkulainen löydettiin päiväkodin kahvihuoneesta keksejä rouskuttelemasta (aivan kuten Pikku koira-lorussa). Palautettuamme vauva-koiran turvallisesti takaisin kotiin, halusi äiti-koira tarjota koko Ryhmä Hau etsintäporukalle palkkioksi keksit vauva-koiran löytämisestä.
Vauva-koiran seikkailu herätti lapsissa paljon hilpeyttä ja erityisesti keksit ja vauva-koiran aiheuttama sotku kahvihuoneessa nauratti lapsia vielä iltapäivällä ja siitä muistettiin kertoa vanhemmille ☺.
Näin musiikki oli mukana:
Aluksi opettelimme laulun Pikku koira laulaa, jonka mukana pääsi liikkumaan ja leikkimään pienenä ja isona koirana. Siitä tulikin heti ryhmän suosikkilaulu, jota lauletaan yhä päivittäin eri tilanteissa lasten aloitteesta ja keksitään uusia tapoja miten pikku koira voisi liikkua.
Seuraavaksi opimme Pikku koira-lorun leikkineen, johon myöhemmin loimme soittimilla äänimaailman (millainen ääni voisi kuulua kun pikku koira hyppää pöydälle, entä kun hän nappaa piparit tai juoksee piiloon...). Aikuinen nauhoitti äänet puhelimella ja loru äänineen jaettiin viikkokirjeen mukana koteihin ja tallennettiin Papunetin Papuri kirjatyökalussa luotuun kirjaan, johon projekti kokonaisuudessaan dokumentoidaan.
Ryhmä Hau tunnusmusiikki oli monille lapsista tuttu ja sitä lauleskeltiin spontaanisti pitkin päivää. Harjoittelimme myös rytmittelemään rytmikapuloilla pentujen nimiä, sekä mottoja/tunnuslauseita (”Taivaalta kajahtaa”: taa-ti-ti ti-ti-taa, ”Yy, kaa, kastutaan”: taa taa ti-ti-taa jne.)

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin:

Projektin aikana harjoittelimme yhdessä toimimista ja ongelman ratkaisua. Harjoittelimme myös kädentaitoja, sekä pääsimme tutustumaan uusiin rytmisoittimiin ja musiikilliseen maailmaan yhdessä kokeillen ja luovuutta hyödyntäen. Opimme myös qr-koodisuunnistusta (itse opin tekemään qr-koodeja ☺)

Kasvattajan motto projektista:

Lapsilta lähteneistä ideoista syntyy usein parhaat ja pitkäkestoisimmat projektit ja aina oppii itsekin uutta!

Kuvat: Henna Salmelin

Laiva vesillä

Tekijä: Sini

Me innostuttiin tästä: 2-3 –vuotiaiden päiväkotiryhmän eteistilassa oli iso puinen laiva, jonka kyydissä lapset tykkäsivät käydä. Laivan lähellä ei ollut kotileikin lisäksi muuta rekvisiittaa. Päätimme kehittää leikkiä laivan ympärille ja tutustua samalla veteen ja kaloihin. Projekti kesti melkein 2 kuukautta, lokakuusta marraskuun loppuun. Projekti alkoi nälkäisen hai-pehmon ilmestymisellä laivan luokse ja päättyi musiikilliseen juhlaan, jossa lapset tanssittivat askartelemiaan kaloja ja keksivät kaloilla myös varjokuvaleikin.

Kuva: Microsoft 365 kuvapankki

Me tehtiin tämä: Projektin aikana leikimme onkimista ulkona ja sisällä, vesileluilla vesileikkialtaalla, uivia kaloja leikkivarjon päällä ja KIM-leikkiä (mukana sammakko, laiva, kala). Tutkimme näkyykö kaloja järvessä tai kaupassa, miten toimii magneettionki ja pipetointi sekä mitä näkyy vesiaiheisissa taidekuvissa. Maalasimme merta pensselillä, telalla ja foliopalloilla ja askartelimme kaloja kahdella eri tavalla. Loruttelimme teemaan liittyen ja luimme kala-aiheisia kirjoja.
Näin musiikki oli mukana: Musisoimme päivittäin ryhmän ruokapiirillä: laululeikkejä hitaasti ja nopeasti (Pikkuiset kultakalat, BabyShark, Kalabiisi), perusrytmin rytmittelyä rytmirinkulalla ja bambutikuilla (Hauki ui, Suuret pienet aallot, Sade), huivin kanssa tanssimista (Suuret pienet aallot) ja laulupiirtämistä liiduilla isolle paperille (Kala). Jumppasalissa musiikkiliikunnassa tanssimme leikkivarjon ja huivien kanssa (Laivaan, Meidän meri), liikuimme musiikin mukaan hyppien, marssien, juosten ja soutaen (Muumipappa marssii tässä, Kaksi on paatissa soutajaa) ja tanssimme kalojen kanssa (Eläinten karnevaali: Akvaario). Kuuntelimme myös lokkien ääntä sekä kuuntelimme ja katselimme animaatiota Eläinten karnevaalin Akvaario –kappaleesta.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Lasten sanavarasto laajentui: on kaloja, joiden nimet voivat olla kampela, silakka, hauki, hai (ja valas). Lapset innostuivat laululeikeistä, musiikkiliikunnasta, varjokuvista ja kala-askartelusta. Aikuiset oppivat videoiden ja animaatioiden käyttöä musiikin tukena, laulupiirtämistä ja projektin dokumentointia.
Kasvattajan motto projektista: Aina voi oppia uutta!

Siilisatu

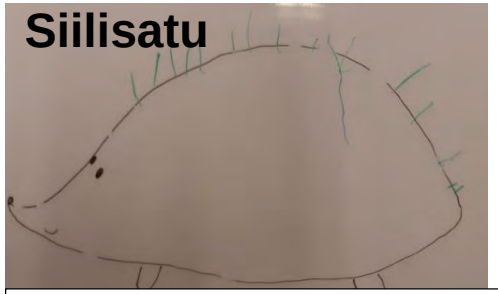

Tässä on siilin selkä, tässä siilin massu. Tässä siilin silmät sekä pikku tassut. Mitkäs vielä puuttuu? no piikit tietysti, niissä riittää laskemista koko päiväksi. Sain siilin valmiiksi. (monotypioita) Minna Lappalaisen laulupiirtämisen menetelmällä

Tekijä+ kuvat; Sari Siiteri
2023

Teema; ystävyys/ leikkitaidot. **Taiteellisen ilmaisun työtavat**; draamaleikki, *laulupiirtäminen (monotypia), äänimaailma (musiikki).* Kuvallinen ilmaisu
Tavoitteet; Rohkeutta itseilmaisuun kuvallisen, draaman, musiikin keinoin. Esittävän kuvan hahmottaminen, mallin/ ohjeen mukaan tekeminen. Leikki-idean jakaminen, oman mielipiteen kertominen ja toisen iden kuuntelu ja hyväksyminen, pohdintaa ystävyydestä (miten saa kavereita, miten liitytään leikkiin).

Toteutus; 16 lasta/ 4 aikuista. Ryhmästä puolet ulkoilemassa ja sisälle jääneet 8lasta jaetaan kahteen pienryhmään (4lasta). klo 9-10 Toinen pienryhmä osallistuu laulupiirtämiseen ja toinen draamaleikkiin vaihto noin 30min jälkeen.
Mitä opimme; Yhdessä tekeminen sujui hyvin. Oivalluksia syntyi (uudelle kaverille kannattaa hymyillä, voi tehdä jotain ystävällistä vaikka auttaa, yhteisten leikkien keksiminen on helppoa). Monotypioita tehdessä kannattaa tela pitää oikeinpäin (piikit ylös), kuvan voi piirtää monta kertaa uudelleen, painokuvasta tulee peilikuva. Paperia ei saa painaa liian kovaa. *Laulun mukana piirtäminen ei ole vaikeaa, tuli tosi hienoja siilejä. Oli kivaa olla siilin pesässä ja kuunnella *kavereiden soittamista.* Tää oli kivaa, leikitään uudestaan. Lasten peukkuäänestyksessä kaikki pitivät tehtävästä. Työt kehystetään syksynlehti piirusten kanssa siilinpesiksi seinälle ja seinälle lisätään valokuvia/tekstejä projektista. Projekti jatkuu metsäretkellä, askartelulla, *muskarissa (Siili Severi- laulu).*

”Saadaanko tulla sun luokse yökylään Severi?”

Draamaleikin kehystarina
Severi -siili korjailee pesää talvea varten – autetaanko Severiä. Lapsille materiaaleja rakentamiseen (kankaita, kiviä, keppejä). Jokainen vuorollaan laittaa pesää jotain ja kertoo miksi. - Pesästä tuli hieno, mutta Severi tuntee olonsa yksinäiseksi. Puolet lapsista asettuu siilin pesän lähelle. *Puolet tekee *äänimaailmaa (pieni sade, suurempi, myrsky- entä miltä kuulostaa lumisade tai yksinäisyys?)* Severi kuulee muiden metsäneläinten ääniä. Auttakaa Severiä tutustumaan, mitä voisi sanoa, mitä uudet kaverit voisi tehdä yhdessä? ym… lapset johdattelee ja leikkii tarinaa. Tarina voidaan esittää muille.

*musiikki osana projektia

”Hei Severi, tuutko leikkimään hippaa”

MERISEIKKAILU

Tekijä: Kirsi

Vauhdikas ryhmäni innostui merirosvoista luettuamme Mauri Kunnaksen:Apua Merirosvoja, kirja. Tähän kuvaamani selostus on osa tätä isompaa projektia, ja kertoo meriseikkailusta muumi kirjan johdattelemana.

Kuva: Kirsi

Dramatisoimme kirjan Muumi ja meren laulu. Löysimme muumipapan vanhan aarrekokoelman ja sieltä ison simpukankuoren. Kuuntelimme simpukan kuoresta kuuluvaa ääntä, meren laulua. Oli aivan hiljaista ja jännittynyt tunnelma kun jokainen odotti vuoroaan. Kuunneltuamme päätimme lähteä meriseikkailulle etsimään jokaiselle omaa aarretta. Muumit näkivät matkalla merihevosia, lapset kertoivat mitä he näkivät matkalla ja sadutuksen keinoin laitoin kertomukset muistiin. Maihin päästyä alkoi aarrejahti. Piirrettiin aarrekarttoja ja valokuvasuunnistuksen keinoin löytyi myös aarre simpukoita, niin että lopuksi jokaisella oli oma simpukka. Mutta voi kauhistus, myrsky oli nousemassa ja paluumatka piti taittaa vesitse. Myrskyn teimme huiveilla ja myrskyyn sopivilla soittimilla. Välillä myrsky/soitto hiljeni, välillä taas koveni. Onneksi pääsimme perille. Maissa lapset valmistivat vielä aarrelaatikot itselleen joihin sitten saivat simpukat laittaa talteen.

Näin musiikki oli mukana: Seikkailussa oli mukana Esa Lamposen kappale seikkailujen laiva jonka kuuntelimme ennen draamailun alkua. Kuuntelimme simpukasta meren laulua eli tuulen kohinaa, tärkeä taito tämäkin osata kuunnella hiljaisuutta. Soitimme soittimilla myrskyä joka välillä hiljeni välillä koveni.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Yhteistyötaitoja

Kasvattajan motto projektista:”Leikissä on voimaa”

Pekka pöllö

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Ryhmässä vuoden teemana Linnut. Yhtenä osa-alueena otettu käyttöön uusi tunnetaito materiaali Tunnelintu, jossa käymme viikoittain läpi tunnetiloja eri lintuhahmojen kanssa. Ryhmässä käytetty paljon tarinan kerrontaa Ipana Impro – menetelmän avulla. Projektissani yhdistyivät vanha ja uusi materiaali ja menetelmä.
Eskarit: Tarinan kerronta kehollisin äänimaisemin
Viskarit: Äänimaisemaa rytmisoittimin. Linnunmuna soitinten tekeminen (vasta kevätkaudella – vuodenkierto)

Ope: Olipa kerran

Lapsi: Pöllö.

Ope: Mikä pöllön nimi on? Ja piirtää samalla paperiin pöllön.

Lapsi: Pekka

Ope: Missä pöllö asuu?

Lapsi: Puussa

Ope johdattelee tarinaa vielä kysymyksillä: Miten Pekka-pöllö ääntelee?
Mitä sitten tapahtui? Mikä vuoden aika? Mitä ääniä kuuluu? yms.

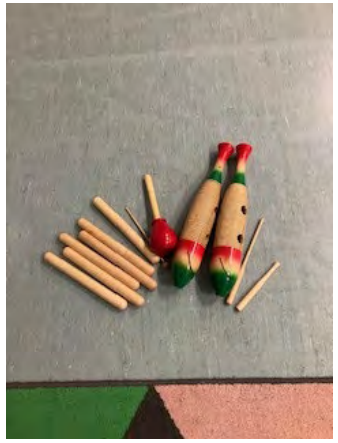

Kuva: N.N.
(Kuvaa tarinasta, itse tarinaa ei julkaista tietosuojasyistä)

Me tehtiin tämä: Tunnelintu tuokio Pöllöstä, joka nielaisi kiukkukarkin, käyty aikaisemmin samalla viikolla. Lepohuoneen lattialle levitetty iso paperi ja Steiner vahaliituja. Musiikkina metsän ääniä. Pöllö-käsinukke aikuisen kädessä. Lapset houkuteltu Metsäretkelle draamakoukun ’’ Haluaisitteko lähteä kanssani metsäretkelle?’’ avulla. Pöllö johdatti lapset istumaan paperin ympärille ja meni itse istumaan opettajan viereen. Kuunneltiin hetki metsän ääniä silmät kiinni, jonka jälkeen opettaja tarttui mustaan tussiin ja piirsi pienen viivan sanoen Olipa kerran… Lapset osallistuivat Ipana Impro-menetelmän tapaan tarinan kerrontaan, mutta lisäyksenä lasten omat piirrokset ja äänimaiseman rakentaminen. Eskareiden kanssa tarinaan palataan vielä myöhemmin ja eheytetään Laaja-alaisen osaamisen Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen alueeseen, videoimalla. Viskarit pääsivät tutustumaan myös Pekka pöllön ja ystävien tarinaan, tehden siihen ääniä soitinten avulla.

Näin musiikki oli mukana: Eskareiden kanssa kokeiltiin erilaisia kehollisia tapoja tuottaa ääntä. Suu, kädet ja jalat. Viskarit tutustuivat soittimiin ja ’’orkesterina’’ soittamiseen. Moniaistisena menetelmänä käytettiin improvisaatio sadutusta, draamaa ja musiikkia.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: tarinan kerronnan laajentamista eheyttäen tuttuun työtapaan musiikillisia elementtejä. Kuuntelua ja oman vuoron odottamista. Yhteistyötaitoja. Oman mukavuusalueen ulkopuolelle asettumista (toisille piirtäminen on vastenmielistä).
Kasvattajan motto projektista: Eheytetty toimii

Dinosaurukset tanssivat ja nauravat

Tekijä: Sari Tuomarmäki

Me innostuttiin tästä: Keskustelimme 5-6-vuotiaiden erityisryhmässä mitä halutaan tehdä musaprojektissa. Kiinnostuksen kohteita voi ehdottaa, lopputulos äänestetään. Äänestyksen tuloksena: 1. Dinosaurukset tanssivat 6 ääntä, Ballerinat pyörivät 4 ääntä ja Möröt tanssivat ja pelleilevät 2 ääntä.

Kuva: PxHere

Me tehtiin tämä: Koska aiheeksi tuli tanssi ja äänet, kaikki halusivat osallistua, jokainen omalla tavallaan ja taidoillaan, päädymme äänestyksen mukaan Dinosaurukset tanssivat ja nauravat-teemaan.
Jokainen pääsee antamaan dino-äänen ja tanssinäytteen, josta yhteistyössä valitaan jokaiselle sopiva. Katsoimme aiheeseen liittyvän elokuvan Dino pikkudinosaurus – Maa, josta ei ole paluuta YouTubesta.

Dinot seikkailivat suuressa metsässä musiikin tahtiin, metsässä tapahtui kummia, iso suuri susi tuli kuvaan mukaan, vei pikku dinon syödäkseen sen. Äiti ja isä dino pelastivat pikku dinon suuren suden suusta, kaikki elivät elämänsä loppuun asti onnellisina.

Näin musiikki oli mukana: Musiikkina käytettiin dinojen ääniä YouTubesta ja lapset itse myös tekivät musiikkia erilaisilla soittimilla.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Yhteistyökykyä, ideoiden jakamista ja niistä keskustelua sekä valintaa mitä tehdään, neuvottelutaidot.

Kasvattajan motto projektista: Kaikenlainen musiikki ja ääni jota lapset saavat tehdä ja tuottaa on hyväksi lapsen kehitykselle, itse kokeilemalla saa parhaan tuloksen ja näin lapsi oppii ja kehittyy. Musiikki auttaa myös lukemaan oppimisessa ja rauhallinen musiikki auttaa rentoutumaan ja keskittymään.

Tehdään omaa musaa!

Tekijä: N.N.

Me innostuttiin tästä: Ajatus lähti liikkeelle Pörristä, joka tykkäsi luritella loruja ja laulattaa lapsia laulupussin avulla – useimmiten ihan omiaan. Koska Pörri osasi tehdä omaa musiikkia, halusivat lapsetkin kokeilla oman musiikin tekemistä. Sattumalta pääsimme tutustumaan musapedagogi värikoodipianoon, josta innostus lähti liikkeelle….

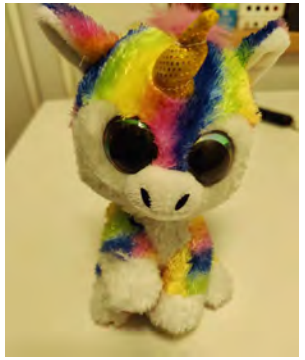

Kuvat: (N.N.)

Me tehtiin tämä: Projekti lähti liikkeelle, kun lapset ihmettelivät musapedagogin pianon värikoodeja. Lapset halusivat siirtää nämä värikoodit paperille jotta jokainen voi tehdä omaa musiikkia. Otimme kuvia pianosta ja sitten etsimme yhdessä tietokoneelta värejä. Yhdistelimme ne paperille samaan järjestykseen, kuin pianossa. Laminoimme tulostetun värialustan, jotta ”nuotit” lähtisivät siitä paremmin irti. Nuottien sijaan päätimme käyttää tassujen jälkiä. Yksi iso tassu oli yksi tahti ja kaksi pientä oli kaksi tahtia.
Näin musiikki oli mukana: Ensin kuuntelimme erilaisia musiikkeja ja pääsimme jopa musapedagogin piano”tunnille”. Tämän osan tarkoitus oli johdatella lapset kuuntelemaan musiikkia eri tavoin (silmät kiinni, keinuen, istuen, seisten jne). Harjoittelimme myös, miten tassunjäljet taputetaan tai soitetaan. Tämän jälkeen lapset saivat itse säveltää omaa musiikkia, jonka sitten kaikki soitimme.
Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin: Opeteltiin kuuntelemaan musiikkia eri tavalla ja eri aistein. Harjoiteltiin, miten tauko soitetaan – vai soitetaanko. Opeteltiin myös oman vuoron odottamista ja muiden vuoron kunnioittamista. Pidimme joulujuhlassa vanhemmille musiikkiesityksen, johon olimme nauhoittaneet lasten säveltämät ja soittamat kappaleet.
motto projektista: Heittäydy rohkeasti mukaan! Pienestäkin ideasta voi kasvaa suuri juttu!

Ilona Wiksten

"HAJEN MAJ"

- En barnmusikal för 3-7 åringar

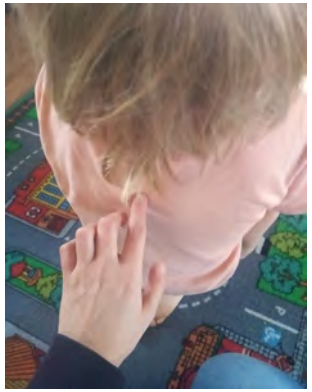

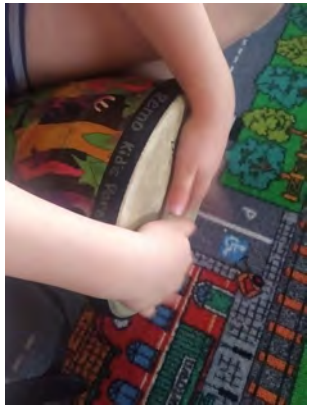

Varför? Barnen visade att det fanns ett behov av att jobba mer med vänskap och känslor för att stärka deras sociala och emotionella färdigheter. Jag valde att ta upp ämnena via musik och drama.

Vad? Ett nytt musikaliskt material som kan användas för att lära barnen mer om vänskap, känslor eller musikens olika element. Materialet innehåller 9 nyskrivna sånger, en berättelse och tips på olika övningar och lekar. Kan framföras som en musikal eller jobbas med i delar eller enskilt. Sångerna innehåller budskap såsom: Hurudan en bra vän är, hur det kan kännas när man blir arg, vad man kan göra före man blir riktigt arg, hur vi ser ut då vi känner olika känslor, att man inte får mobba, att vi alla är olika men lika bra, att våga uttrycka sig, vad vi får göra på dagis och en massage avslappningssång. Sångerna kan även användas för att lära ut musikens element såsom: tempo, dynamik, form, puls, olika instrument och musikstilar. Dessutom innehåller sångerna rim och bokstäver samt rörelse och motoriska övningar.

Hur? Vi fick först se musikalen. Sedan jobbade vi med sångerna i mindre musikstunder. Där spelade vi olika instrument, sjöng, rörde på oss, improviserade, lyssnade och berörde. Vi diskuterade och funderade på de olika budskapen med hjälp av karaktärerna i musikalen.

Vi lärde oss? Att vara snällare med varandra och inte lämna någon utanför. Vi lärde oss också att känna igen mer känslor och bättre kunna hantera vår ilska. Ibland kan människor vara rädda för någon på grund av utseende (hajen) och ibland för beteendet (rockan), men när man lär känna dem så kan de vara hur trevliga som helst. Alla har olika svårigheter som vi behöver jobba på. Våga prata med varandra!

Motto? Vi kan vara bra på olika sätt, finns inte bara ett som är rätt!

Syksyn sateet ja tuulet

Tekijä: Satu Ylönen

Me innostuttiin tästä:

Syksy oli kovin sateinen ja tuulinen. Ryhmämme 2-3 vuotiaat ihmettelivät sitä, joten se innosti meidät pohtimaan:

- miten saisimme itse tehtyä sateen ääntä
- voidaanko lähteä kovan tuulen mukaan?

Kuvat: Satu Ylönen ja Kristiina Salomaa

Me tehtiin tämä:

1. Ensin ryhmän kanssa tutustuttiin erilaisiin soittimiin, joista voisi saada sateen ääntä, mm. marakassit, xylofoni, sadesoitin. Lapset innostuivat kovasti sadesoittimesta, joten päätimme tehdä itse omat sadesoittimet. Perheitä pyydettiin tuomaan ”prinkku” purkit, jotka sitten päällystettiin ja täytettiin riisillä. Kun soittimet saatiin valmiiksi, lapset halusivat esiintyä toisilleen, joten kahdessa ryhmässä laulettiin ja soitettiin, Nalle Puhin sadelaulu.

Lauluhetkille oppimisympäristöön oli luotu kankaista ja sieni-, ja kuusipäähineistä sekä värillisistä huiveista syksyinen metsä, taustalla soi sade musiikki – elävöittämään tunnelmaa ja mielikuvaa.

2. Musiikkimaalauksella aloitimme toisen työn. Sade musiikin soidessa taustalla, lapset maalasivat vesisadetta. Seuraavaksi jokaisesta otettiin valokuva haluamassaan asennossa (kädessä kuvitteellinen sateenvarjo). Sitten oli vuorossa sateenvarjon värittäminen. Lopuksi liimattiin lapsen kuva ja sateenvarjo maalaukseen – ”Mitä tapahtui eräänä sateisena ja tuulisena päivänä?”

Näin musiikki oli mukana:

Lauluhetkillä tutustuttiin tempoon – rauhallinen/myrskytuuli. Ämpäri rummuilla ääntä tuottaen ja liikkeellä matkien tuulta - hitaasti ja nopeasti. Tuulen mukana tippuvat lehdet, toteutettiin mm. höyheniä puhaltamalla.
Sadetta tuotettiin tietysti omilla sadesoittimilla soittamalla.
Musiikkipiirtämällä teimme ilmaan ja isolle näytölle paljon sadepisaroita. Myös perinteiset syksyn sade laulut olivat mukana projektissa.

Tätä me erityisesti harjoiteltiin ja opittiin:

Projektin aikana pohdittiin mm. vuoden aikoja. Opittiin myös, että oman soittimen voi tehdä melkein mistä vaan.
Valokuvan ottamisella ja muokkaamisella opittiin TVT-taitoja – lasten ihmettelyä, kuvan muokkauksesta: ”miten mä oon noin pieni?”

Kasvattajan motto projektista:

Elämykset ja yhteiset ihmettelyt ovat parasta oppia!